БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряад ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 146 (8978) | 1959 оной июниин 24, среда | Сэн 20 мүнгэн

Арадай ажахын шухала һалбаринуудта хэрэгтэй машина, механизмуудые нилээд олоор бүтээжэ гаргаха талаар Белоруссиин экономическа захиргаанай районой промышленна предприятинуудай ажалшадай социалистическэ уялганууд тухай

КПСС-эй ЦК-гэй 1959 оной июниин 22-ой тогтоол

Белоруссиин экономическа захиргаанай районой промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэд, инженер, технигүүд, алба хаагшад долоон жэлэй түсэбые болзорһоон урид дүүргэхын түлөө бүгэдэ арадай социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, арадай ажахын шухала һалбаринуудта саашаахи техническэ дэбжэлтэ хангахын тулада шэнэ шэнэ машинанууд болон механизмуудые бүри олоор бүтээжэ гаргаха уялганууды абаа. Белоруссиин автомобиль бүтээгшэд долоон жэлэйнгээ түсэбые автомобиль үйлэдбэрилгөөр болзорһоонь жэлээр урид, тоо автомобильнуудые бүтээлгээр жэл хахад урид дүүргэхэ гэжэн уялга абаа. Энэнь ашагта малтамалнуудай промышленность, электростанцинуудай барилга онһожоруулгые түргэдхэлгэдэ туһалха байна. Трактор бүтээгшэд долоон жэлэйнгээ түсэбые зургаан жэл соо дүүргэхэ гэжэ шиидхээ.

Станок бүтээдэг заводуудай коллективүүд 1965 оной гоо даалгабаринге 1963 ондо дүүргэхээр хараалһан байна. Тиигэжэ түсэбэй ёһоор хараалагдаһанда орходоо 2—2,5 дахин олон автоматическа лининуудые долоон жэлэй турша соо бүтээжэ гаргаха юм.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ нэй, автоматическа лининуудые болзорһоонь урид тодхожо хэрэглэлгэнэй ашаар тепловозуудай, электровозуудай, түмэр замай вагонуудай подшипнигүүдые бүтээхэ түсэбөө жэл урид дүүргэхэ гэжэн уялга Минскын подшипниково заводой ажалшад абаһан байна.

Белоруссиин экономическа захиргаанай районой ажалшадай абаһан уялгануудые КПСС-эй Центральна Комитет һайшаана. Эдэ уялгануудые дүүргэлгэ арадай ажахын шухала һалбаринуудай техникэ шэнэдхэн һэльбэлгые түргэдхэлгэдэ ехэ удхашанартай.

Белоруссиин ажалшад абаһан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ, манай орон дотор коммунизм байгуулха хэрэгтэ эрхим туһа нэмэрээ оруулахаа гэжэ КПСС-эй ЦК этигэжэ байнхаа элирхэйлэн мэдүүлнэ.

КПСС-эй ЦК-гэй секретарь Н. ХРУЩЕВ.

Металл, руда абалгаар 1965 ондо хараалагдаһан хэмжээе 1963 ондо түйлаха талаар Днепропетровско экономическа захиргаанай районой металлургическа, ашагта малтамалнуудай предприятинуудай, барилгануудай ажалшадай социалистическэ уялганууд тухай

КПСС-эй ЦК-гэй 1959 оной июниин 22-ой тогтоол

КПСС-эй XXI съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зориглоһон Днепропетровск совнархозой металлургическа, ашагта малтамалнуудай предприятинуудай барилгануудай коллективүүд КПСС-эй ЦК-гэй июниин Пленумые эрхимээр угтахые эрмэлзэн, металл болон руда абаха талаар долоон жэлэй түсэбөөр хараалагдаһан хэмжээе нэмэлтэ мүнгэ зөөри абангүйгөөр, болзорһоонь урид 1963 ондо дүүргэхэ гэжэ шиидээ.

Металлургическа болон горнягууд 5 жэлэй турша соо шэрэм хайлуулгые 4,3 миллион тонноор, булад—4,5 миллион тонноор, прокат—3,4 миллион тонноор, түмэрэй руда—20 гаран миллион тонноор ехэ болгохо гэжэн уялгануудые абаа. Шэнэ предприятинуудые болзорһоонь урид ашаглалгада оруулһанай, хушшанууудыень үргэдхэлгэнэй, хуушарһан түхеэрэлгэнүүдые һэлгэлгэнэй, үйлэдбэриин хүдэлмэри бүри үрэ ехэтэй болгоһоной, шэнэ техникэ, түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлгэнэй, арга боломжонуудаа эрхимээр хэрэглэлгэнэй ашаар энэ уралта түйлагдаха байна.

Днепропетровско экономическа захиргаанай районой металлургическа, ашагта малтамалнуудай предприятинуудай ажалшадай уялганууда түсгаар анхарал хандуулхаар байна. Юуб гэхэдэ, үндэһэ промышленностиин гол һалбари болоһошо хара металлургиин талаар нэмэлтэ мүнгэ зөөри абангүйгөөр металл, руда абаха даалгабари болзорһоо урид дүүргэхэдэ байна бшуу. Партиин XXI съездэй табиһан асари ехэ зорилгонуудые амжалтатайгаар дүүргэхэ зорилгоор промышленностиин бухы һалбаринуудые, түмэр замай транспортые, худөө ажахые хүгжөөхын тула металл хэрэгтэй.

Хара металлургиие түргэнөөр хүгжөөлгын ехэ удхашанартай байһые хараадаа абан, КПСС-эй ЦК Днепропетровскын металлургическа, ашагта малтамалнуудай предприятинуудай, барилгануудай хүдэлмэришэд, инженер, технигүүд болон алба хаагшадай патриотическа үүсхэлые һайшааха зуураа, илангаяа металлургическа, ашагта малтамалнуудай промышленностьтай экономическа районуудта энэ үүсхэлые бухы хэмжээгээр дэлгэрүүлхэдэ таарамжатай гэжэ тоолоно.

Днепропетровскын экономическа захиргаанай районой металлургнууд болон горнягууд шэнэ гайхамшагта амжалтануудые туйлажа, металл, руда абаха долоон жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь хоёр жэл урид дүүргэхэ гэһэн уялгаяа нэрэтэй солотойгоор бэелүүлхэ гэжэ этигэн найдажа байнхаа КПСС-эй ЦК элирхэйлэн мэдүүлнэ.

Днепропетровскын металлургнууд болон горнягуудай үүсхэлые дэмжэхыень, металл үйлэдбэрилгөөр долоон жэлэй түсэбэй даалгабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлхыень хара металлургиин бухы хүдэлмэришэдые, партийна, советскэ, ажахын, профсоюзна, комсомолой организацинуудые КПСС-эй ЦК уряална.

КПСС-эй ЦК-гэй секретарь Н. ХРУЩЕВ.

Арадуудай хани барисаанай һайндэрые эрхим бэлэгээр угтая!

Россин гүрэндэ Бурят оронойнгоо һайн дурааара нэгэдһээр 300 жэлэй гүйсэһэнэй ойн һайндэрые угтуулан гүрэндэ мяха, һү худалдаха хахад жэлэйнгээ, үнэгэ худалдаха жэлэйнгээ түсэб дүүргэбэди гэжэ мэдүүлһэн аймаг, колхоз, совхозууд улам олошорно.

Арадуудай хани барисаанай һайндэрые бэлэг ехэтэйгээр угтахын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоһон Прибайкалиин аймаг (КПСС-эй аймкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Перевалов, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Манжиханов) колхозууд гүрэндэ һү худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид 101,4 процент, мяха худалдаха түсэбөө 102,3 процент дүүргэбэ.

Мүн Хэжэнгын, Кабанскын аймагууд һү худалдаха түсэбөө дүүргэхэ дүтэлөө.

Гүрэндэ мяха худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб Байкало-Кударын аймаг (КПСС-эй айкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Кочетов, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Бояркин) 104,7 процент, Торийн аймаг (КПСС-эй айкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Марков, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Бамбаров) 102,1 процент, Сэлэнгын аймаг (КПСС-эй айкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Могнонов, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Ангархаев) 102,8 процент, Тарбагатайн аймаг (КПСС-эй айкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Бурлаков, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Чебунин) 101,8 процент дүүргэбэди гэжэ мэдүүлбэ.

Тэрэшэлэн Бичурын, Түнхэнэй аймагууд гүрэндэ мяха худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргэхэ дүтэлөө.

Гүрэндэ үндэгэ худалдаха жэлэйнгээ түсэб Зэдын аймаг 116,8 процент, Хэжэнгын аймаг 100 процент, Кударын аймаг 102,6 процент. Хоринин аймаг 110,0 процент дүүргэбэ.

Республикын колхоз, совхозуудта комбайн заһабарилгын ябаса тухай

1959 оной июниин 20-ной мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймаг	Заһабарилгадаһаниинь
Хэжэнгын	123,5
Кабанскын	68,0
Байкало-Кударын	62,1
Мухаршэбэрэй	55,6
Түнхэнэй	53,1
Тарбагатайн	50,7
Баргажанай	46,7
Кяхтын	44,4
Прибайкалиин	42,9
Яруунын	41,8
Торийн	31,4
Бичурын	28,7
Закаменай	28,1
Сэлэнгын	24,1
Кударын	14,6
Зэдын	12,9
Курумканай	11,9
Хоринин	11,4
Иволгын	8,3
Закаменай	4,3
СОВХОЗУУД:	
«Эрдэм»	157,7
Кяхтын	111,7
Сэлэнгын	111,1
Бичурын	100,0
Борьёогой	67,5
Яруунын	36,8
Хоринин	6,7
Иволгын	—
Кабанскын	—

Һунгагшадай захяануудые заабол дүүргэхэ

Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгалтануудай боһоор гурба һара үлүгтэй саг үнгэрбэ. Мүнөө республикымнай нютагай Соведүүд, тэдэнэй депутадууд нийтэ-политическэ ажал ябуулгаяа эдэхитэйгээр бэелүүлжэ байна.

Олонхи депутадууд һунгуулиин кругуудые эмхидхэлэйнгээ хүдэлмэриин гол гуламта болгожо, олонийтэтэй холбоо барисаагаа саг үргэлжэ бэхижүүлхэ талаар ехэ хүдэлмэри хэжэ байһаниинь ехэ һайшаалтай. Иигэжэ һунгагшадтаяа депутадуудай холодоо нягта холбоо барисаатай байдагынь манай социалистическэ демократиин онсо нэгэ шэнжын нэгэниинь мүн болоно.

Депутат—арадай зарса мүн. Һунгагшад тэрэндэ ехэ этигэл найдабари үзүүлхэһээ гадна, ажал хүдэлмэриинь хинан шалгажа, захяа заабаринуудаа заабол дүүргэхэжэ байхын тула шанга эрилтэ табидаг юм. Энэ ехэ этигэл найдабаринь тэрэнэй сэхээр харюулхын тула саг үргэлжэ оролдохо гэшэ депутат бүхэнэй арюун нангин уялга болоно.

Һунгалтануудай үедэ һунгагшад өөһэдынгөө депутадуудта захяа заабаринуудые үгэһэн мэдүүлгэ, дурадхалнуудаа хэлэһэн байха юм.

Аймагай, городской, сельскэ, сомоной, поселково олонхи Соведүүд һунгагшадай эдэ захяа, дурадхалнуудые сонгожо, тэдэниие бэелүүлхын тула дэлгэрэнгы хэмжээ-ябуулганууды батлан абаад, тэдэнээ бэелүүлхэ талаар ехэ юумэ хэжэ байна. Гэхэтэй хамта зарим Соведүүд энэ тон шухала хэрэгые тоохогүй ябадал гаргана. Жэшээлхэдэ, Хоринин, Курумканай, Кабанскын аймагай, мүн тэдэ аймагуудай олонхи сомоной Соведүүд, Сэлэнгын аймагай Селендумын поселково, Прибайкалиин аймагай Турунтаин сельскэ Соведүүд ажалшадай шүүмэлэл, мэдүүлгэ болон захяануудые түргэн шэнжэ талаар зохистой хэмжээ-ябуулганууды мүнөө болотор хараалаадүй байһаар. Ажалшадай эрилтэдэ иигэжэ хойрог нобшоор хандаха ябадал саашадаа тэсэшэгүй, тиимэһээ эрид шууд буруушаадаха ёһотой. Энэ талаар Түнхэнэй аймагай нютагай Соведүүд, тэдэнэй депутадуудай ехэ ажал хэжэ байһан һайшаалтайшье, дэмжэмээршье байна. Эндэхэд ажалшадай захяануудые саг соонь сонгосоод, тэдэниие бэелүүлхын тула түсхай хэмжээ-ябуулганууды батлан абаад, эмхидхэлэй хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа байдаг.

Һунгагшадай мэдүүлгэ, захяануудай дүүргэлтые Түнхэнэй аймагай гүйсэдком, олонхи сомоной Соведүүд ходо зүбшэн хэлсэжэ, дутагдалнуудаа дары усадхаха хэмжээнүүдые абана. Дурадхал болон мэдүүлгэнүүдэй дүүргэлтэ һунгагшадай өөһэдынь хинаһан доро табяатай. Энэ асуудалаар депутадууд һунгагшадайнгаа урда тоолоор заншалтай юм. Һүүлшын үедэ Түнхэнэй сомоной 27, Хэрэнэй сомоной 24, Тоорын сомоной 23 депутат өөһэдынгөө хүдэлмэри тухай һунгагшадай урда тоосоод байна. Мүнөө хамта 134 депутат гү, али бүхы депутадуудай 55,2 процентнь ажалшадай захяа заабаринуудые амараар дүүргэжэ байнхаа тоосонхой.

Тиихэдэ олон депутадууд ажалшадай захяануудые мүү бэшээр дүүргэжэ байна. Хэрэнэй сомсоведэй гүйсэдкомой, мүн депутадуудай хүсэл оролдолгоор энэ хүнэй үнэ заһаха шэнэ гэр баригдаа, хубсаһа хунар, сабхи гутал оёхо, заһаха промкомбинадай цехүүд үргэдхэгдэжэ, тэндэ мэргэжэлтэй хүдэлмэрилэгшэд хүдэлдэг болоо. Гадна Хэрэн тосхондо шэнэ магазин нээгдэжэ, нийтын бани һэльбэн заһабарилагдаа. Аймагай түб тосхоной хүдэлмэрилэгшэдэй хүсөөр хоёр мянга гаран олон янзын модон, сэсэг ургамалнууд таригдажа, тус тосхон гоё һайхан болонхой.

Түнхэнэй сомоной депутадууд һунгагшадайнгаа захяа дүүргэжэ, Ахалик тосхондо фельдшерскэ пункт нээгээ. «Сибиряк» колхозой дүрбэдэхи бригада телефонтой, радиотой болгоо. Тосхонуудаа болбосон түхэлтэй болгохын тула бусад ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Хори гаран шэнэ гэрнүүд бодхоогоо, һургуули, клуб, сомсоведэй газаагуур, гудамжануудаар 6 мянга гаран модон, бургааһанууд таригдаа.

Иимэ жэшээнүүд Түнхэнэй аймагай бусадшье сомонуудаар олон юм. Гэхэ зуура, һунгагшадай захяа заабаринуудые дүүргэхэ талаар Сэлэнгын аймаг тэд ондоо байдалтай.

Аймсоведэй гүйсэдкомой хүдэлмэрилэгшэд энэ талаар хаана, юунэй хэрэгжэ байһан тухай мэдэжэгүй байшоо. Гадна энэ хүдэлмэрые ябуулха, шадабаритайгаар хүтэлбэрилхэ тухай хэнэйшье анхаралгүй байһан тухай доро дурсагдаһан баримта гэршэлжэ үгэнэ. Ажалшадай захяа дүүргэхэ талаар сомоной, поселково Соведүүдэй гүйсэдкомуудай тоосоое аймгүйсэдком оройдоо шагнаагүй. Нютагай Соведүүдэй нэгэшье депутат һунгагшадайнгаа урда тоосоогоо хээгүй байһаар. Тэрэшэлэн аймсоведэй гүйсэдкомой таһагууд, Соведүүдэй саг үргэлжын комиссинүүд өөтэй юумэ хэнэгүй гэхэдэ болоно.

Мүн Прибайкалиин, Яруунын, Хэжэнгын бусад зарим аймагуудаар иимэрхүү байдал үзэгдэнэ.

Һунгагшадай оруулһан мэдүүлгэ, захяануудта онсо анхарал хандуулжа, тэдээниие саг соонь гүйсэдөөн дүүргэхын тула нютагай Соведүүд хүсөөрөө оролдохо ёһотой. Тиихын тула нэн түрүүн Соведүүдэй ябуулдаг нийтэ-эмхидхэлэй хүдэлмэри эрид һайжаруулха шухала.

Гадна нютагай Соведүүдэй саг үргэлжын комиссинүүд, аймгүйсэдкомой таһагуудай эмхидхэлэй, хүтэлбэрилхэ үүргые дээшэлүүлхэ хэрэгтэй. Мүнөө хүдэлмэрийн болон худөө тосхонуудые, аймагай түб тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо хэрэгтэ, гурбан жэлэй соёл культурын добтолгдо, ажалай үүсхэлээр дэлгэрһэн нийтын барилганууд һунгагшадые үргэнөөр хабаадуулха гэшэ нютагай Соведүүдэй шухала зорилго мүн.

Үргэн нийтын шүүмжэлэл, мэдүүлгэ, захяа болон дурадхалнуудые бодотоор бэелүүлхэ гэжэ хараалаадаһан хэмжээ-ябуулганууды дүүргэлтые ходо хинан шалгажа, саг болзортонь дүүргүүлжэ, мүн һунгагшадай урда депутадуудай тоосоогоо хэжэ байһые эмхидхэхэ гэшэ нютагай Соведүүдэй түрүүшын ээлжэнэй зорилго мүн.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй зууршалгаар СССР-эй Дээдэ һургуулиин союзна-республиканска министерствые СССР-эй Дээдэ, тусхай дунда һургуулинуудай союзно-республиканска министерство болгохо гэжэ СССР-эй Верховно Соведэй Президиум шиидхээ.

СССР-эй Дээдэ, тусхай дунда һургуулинуудай министрөөр нүхэр Вячислав Петрович Елютиние СССР-эй Верховно Соведэй Президиум томилоо.

А. А. Громыко Москвада бусажа ерэбэ

Гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Женевэдэхи зүблөөндэ хабаадаһан советскэ делегациие толгойлдошо СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко июниин 21-нэй үдэшэ Москвада бусажа ерээ.

СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрын нэгэдэхи орлогшо В. В. Кузнецов, министерствын хариуцалгата хүдэлмэрилэгшэд, тэрэшэлэн гадаадын хэдэн оронуудай дипломатическа түлөөлэгшэд нүхэр А. А. Громыкые Внуковска аэродром дээрэ угтаа. (ТАСС).

Ехэ театрын артистнууд түрэл орондоо бусажа ерэбэ

ССР Союзай Ехэ театрын балетнэ труппын артистнууд гадаадын оронуудаар аяншалаад, июниин 22-то Москвада бусажа ерээ. Искусствын ажал-ябуулгашад, нийслэлэй олонийтын түлөөлэгшэд Внуковско аэродром дээрэ тэдэниие хани халуунаар угтаа. Бусажа ерэгшэдтэ баглаа сэсэгүүд барюулагдаба. (ТАСС).

Московско областиин промышленна предприятинуудай ажалшадай үүсхэлһэн патриотическа хүдэлөө КПСС-эй ЦК һайшааба

Долоон жэлэй даабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө Московско областиин экономическа районой промышленна предприятинуудай ажалшадай патриотическа хүдэлөөе һайшааһан тогтоол КПСС-эй ЦК июниин 20-до абаба.

Московско областиин промышленностиин ажалшад КПСС-эй ЦК-гэй июниин Пленумые ажалай амжалтаар угтахын түлөө мүрысэжэ, дээшэлүүлэгдэһэн социалистическэ уялгануудые абаба гэжэ тогтоол соо тэмдэглэгдэнэ. Долоон жэлэй түсэб болзорһоонь урид дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 45 миллиард гаран түхэригэй продукци гаргаха, 1965 ондо түйлагдахаар хараалагдаһан үйлэдбэриин хэмжээндэ 1963 ондо хүрэхэ гэжэ шиидээ.

Эдэ уялганууды шэнэ техникэ түргэнөөр нэбтэрүүлжэ, үйлэдбэри онһожоруулжа, автоматизацилжа, мүнөө хүдэлжэ байһан предприятинуудаа үргэдхэжэ, һэльбэн шэнэдхэжэ, капитальна хүдэлмэриие һомологдоһон мүнгэнэй хэмжээе нэмээнгүй дүүргэхэ юм. Үйлэдбэриие онһожоруулжа, автоматизацилха талаар долоон жэлдэ хараалагдаһан бүхы хүдэлмэри 1964 ондо дүүргэгдэжэ болоно.

Предприятинуудай коллективүүд түсэбһөө үлүүлэн ехэхэн хэмжээнэй булад, химическэ продукцинуудые, машина, станок, приборнуудые, электротехническэ промышленностиин продукци, барилгын материалнуудые, пумаажан, ноонон, торгон бүд, эдеэ хоолой зүйлнүүдые, мүн арадай ажахыда хэрэгтэй бусад хэрэгсэлнүүдые үгэхэ байна гэжэ Мособлсовнархозой предприятинуудай ажалшадай социалистическэ уялганууд соо хэлэгдэнэ. Үйлэдбэриин эмхидхэл, технологи һайжаруулха, үргэлжэ дээрэнь онһожоруулха, автоматизаци нэбтэрүүлхэ тушаа ехэхэн анхарал хандуулагдана.

Абаһан социалистическэ уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ, манай орон дотор коммунизм байгуулха хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулха байнхаа Московско областиин промышленностиин хүдэлмэришэд Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедые найдуулна. (ТАСС).

ТАНАЙ КОЛХОЗ, СОВХОЗ ТЭЖЭЭЛ БЭЛДХЭЛГЭДЭ БЭЛЭН ГҮ?

Тэжээл ехээр бэлдэгдэхэнь

Үргэн далайсатайгаар коммунизм байгуулха долоон жэлэй түсэбэй түрүүшын жэлэй даабари болзорһоонь уридшалан дүүргэхэ мүрысөөн хаа хаанагүй дэлгэржэ байна.

Кударын аймагай колхозууд малай ашаг шэмые эрид дээшэлүүлхын зорилгоор энэ жэл үбһэ тэжээл үрдыншыһаа хараагүй ехээр бэлдэхэ уялгатай. Тиигэжэ шэмэтэ кукурузын гектар бүриһөө 300 центнер ногоон набша, сабшаланай гектар бүхэнһөө дунда зэргээр 15 центнер үбһэ абтаха юм. Нёдондо-нойхидо орходоо гектар бүриһөө 3 центнерээр ехэ ороохо тарьян хураагдаха түсэбтэй.

Харюусалгатай уялгаа дүүргэхын тула аймагай кукуруза ургуулагшад, луговодууд болон механизаторнууд эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллажа байнхай.

Аймагай колхозуудта онһожоруулагдаһан 21 звено эмхидхэгдэһэн байгаа. Сүхэ гол зубшаад, шинг нойто ехэтэй, үрэжэлтэй, парлалгдан 2000-гаад гектар газарта кукуруза сэг соого таригдаад, түргөөр, һайнаар ургажа байна.

Кировэй нэрэмжэтэ колхозой кукуруза ургуулагша нүхэр Дампилова, Яглинова (Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз), Галданова (Ранжуровай нэрэмжэтэ колхоз) даадаг звенонууд кукурузын урдасын хойноһоо харуулһалжа, газараа борнойлоо.

— Урэжэлтэй газарта агротехникын заабариин ёһоор тарихада кукуруза хангалттай һайн ургажа байна ха юм даа. Һайса үтэгжүүлэгдэһэн пар дээрэ тарягдаһан һайнаар гаража байна. Квадратуудые зүбөөр гаргагдаһан байба,— гэжэ Кировэй нэрэмжэтэ колхозой суутай кукурузашан нүхэр Дампилов хөөрэнэ.

Аймагай колхозуудта мүн тарялан, сабшалан үналха хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдана. Энэ жэл хура бороотой саг соогоо ехээр орожошье байгаа хада, колхоз бүхэндэ олон хүн үнлаурила саг үргэлжэ хүдэлнэ.

— Үбһэ ногооной һайнаар ургахада угаа таатай зохид, бороотой зун болоод байна. Гэхэтэй хамта тарялан, хадалан нэгэ жэлдээр үе үехэн болоод лэ үналха ехэ һайн,— гэжэ «Дружба» колхозой үнинэй һураад Д. Банзаров хэлэдэг юм. Мүнөө аймаг дотор мянга табан зуугаад га тарялан, 3500 гектар сабшалан үналагданхай. «Дружба», Кировэй нэрэмжэтэ колхозууд тус түстаа мянгаад гектар үналжа, түсэбөө үлүүлэн дүүргэбэ. Эндэхи газар үналагшад И. Коновалов, Г. Агафонов, В. Климов, Д. Банзаров, Ц. Цырентаров, И. Соболев, Д. Макаров гэгшэд жэшээтэ һайнаар ажаллана.

Бичурын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозойхидой жэшээгээр эндэхи колхозууд ехэ сөөрэмүүдые тоотгохо гэжэ шиидэбэ. 6 миллион кубометр үнаһай баттаха колхозууд хоорондын сөөрэм Тамирай адагта энэ жэл баригдахань. Алтайн сельсоведэй Ждановай нэрэмжэтэ колхоз Дунгын адагта 1,5 миллион кубометрын, «Путь к коммунизму» Унгыркуй нютагта 600 мянган кубометрын баттаамжатай сөөрэм хэхэ болобо.

Иимэ сөөрэмүүдэй баригдаад байхада эдэ колхозуудай үналагдадаг газар горьтойгоор үргэдхэгдэжэ, гадна үнаһай шубууд олоор үсхэбэрилэгдэдэг болохо юм.

Энэ жэл аймагай бухы колхозууд үбһэ хуряаха түсэбөө һайса бодомжолон табижа, бригада, ферме, звено бүхэндэ түсхай даабари үгэжэ байнхай. Үбһэ хуряалгада ябаха машина зэмсэгүүдые ойрын үдэрнүүдтэ заһажа дүүргэхэ мүрысөөн колхозуудта үдэр эрэхэ бури үргэдэнэ.

Агуухэ ород арадтай бурят арадай хуби заяагаа нэгэдүүлһэнэй гайхамшагта ойе аймагай луговодууд, кукурузашад, механизаторнууд, эдэ бухы бэлэг угтахаа бэдэжэ ажалайнгаа эршэ хүсэ шангадхана.

С. Таханов.

Машинануудай заһабарилга удаарһаар

Нинтыгнэ адуу малда хүсэд хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлдэхэхын тула Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз байгаа ондо 49900 центнер үбһэ абаха түсэбтэй. Энэ ехэ тэжээл саг соонь хуряажа абахын зорилгоор тэрэндээ һайса түхеэрэжэ хэрэгтэй байһанинь мэдээжэ.

Тиигэбэшье энэ колхоз мүнөө дээрэ үбһэ хуряалгын хүдэлмэридэ бэлэн бэшэ байһаар. Эндэ оройдоол үбһэ сабшадаг 20 машина, 15 морин тармуур заһабарилагданхай. Мүн аса тармуур, нагшууруга бэлэдхэгдэжэ байна. Тиин мүнөө үедэ 30 сенокосилка, 13 морин тармуур элдэб частинуудай дутамагһаа заһабарилагдаагүй хэбтэнэ. Эдэ машинын частинуудые асарха талаар эндэхи РТС-эй хүтэлбэрилэгшэд ёһотой түһаламжа хүргэнэгүй.

Гадна колхозой правлени мүнөө хүрэтэр үбһэ, тэжээл бэлдэхэ бригада болон звенонуудта хүдэлмэриин түсэб хүргөөгүй байха юм. Дээрэ хэлэгдэһэн дутагдалнуудаа усадхажа баянголоорхин ойрын үдэрнүүдтэ үбһэ тэжээл бэлдэхэ хүдэлмэридөө түгэс бэлэн болохо бэзэ гэжэ найдагдана.

М. Гроссман.

Баргажан.

Мүнөөдэр КПСС-эй ЦК-гэй Пленум нээгдэхэнь

☆

Түсэбөө болзорhоонь hара урид дүүргэбэ

Мүнөөдэр Москва городто КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленум нээгдэхэнь. Партиин ЦК-гэй Пленумые Улан-Удын судна бүтээдэг заводой хүдэлмэришэд ажалай бэлэгээр угтаа. Эдэнэр 60 тонныи баржа бүтээжэ, ашаглалгада оруулха гэhэн уялгаяа болзорhоонь урид, июниин 19-дэ дүүргэбэ. Шэнэ баржань Выдринэй загаhанай заводто эльгээгдэнхэй.

Судна бүтээгшэд шудхалаагай цехын хүдэлмэришэдэй ажалые хүнгэдхэхэ зорилгоор оньhон арга үргэнөөр нэбтэрүүлхэ гэhэн зорилго табяа hэн. Тэдэнэр хэлэhэн үгэдөө хүрэжэ, нэгэ кран болзорhоонь хахад hара урид бүтээжэ, шудхалаашадта тушааhан байна.

Тус заводто М. М. Карповай хүтэлбэрилдэг мастерска участогай гэшүүд, судна хабсаргагша Н. И. Попов, Б. Ш. Алексеев, электрогагнуурша Н. Ф. Крылов, Г. В. Каленых болон бусад партиин ЦК-гэй Пленумые ажалай эрхим амжалтаар угтаба. Тэдэнэр үдэр бүриингөө даалгабарииe 200 процентhээ дээшэлүүлэн дүүргэнэ.

Заводой хүдэлмэришэдэй олонхинь хахад жэлэйнгээ түсэбые hара—hара хахадаар болзорhоонь урид дүүргэhэн байна.

Д. Балданов.

Модошод hайнаар ажаллана

Баргажанай леспромхозой Лебяжиин модо бэлэдхэлгын пункт урдань үйлэдбэриингөө түсэбые дүүргэдэггүй, ходо гээгдэжэ ябадаг hэн. КПСС-эй ЦК-гэй Пленумые зарлаха тухай тогтоолой гараhанай hүүлээр энэ пунктын хүдэлмэришэд социалистическэ мүрысөөндэ хабаадалсажа, гээгдэлhээ түргэн гараха гэжэ шиидэhэн юм.

Мүнөө модо бэлэдхэгшэд Москвада нээгдэхэ КПСС-эй ЦК-гэй Пленумые hайн амжалтаар угтахань.

Нүхэр Гурулевой хүтэлбэрилдэг мастерска участогта Виктор Калашниковай бага комплексно бригада hайнаар ажаллана. Энэ бригадын гэшүүд май hара соо түсэбhөө гадуур 1400 кубометр модо бэлдэhэн юм. Мүнөө эдэнэр июнь hарада мүн лэ ехэ амжалта туйлажа байнхай.

Эндэхи механизаторнууд эрхим бэлэг асарба. Тракторист В. Соловьев үдэр бүриингөө даалгабарииe 40 процентээр үлүүлэн дүүргэнэ. Жолоошо И. Иванов халаанайнгаа даалгабариин дүүргэлтые 135 процент хүргөө.

Д. Гыргенов.

100 центнер загаhа бариба

Бурят ороной Россин түрэнтэй hайн дураараа нэгэдэhээр 300 жэлэй ойн hайндэрые угтуулан, Дубининай загаhанай заводой хүдэлмэришэд hайн амжалта туйлаба. Тус заводой загаhашадай бригада (бригадирынь нүхэр П. Цыбан) энэ hарын hүүлэй хоёр үдэрэй туршада 100 центнер загаhа бариhан байна. Тингэжэ бригадынхид хоёрдохи кварталайнгаа түсэбые дүүргэбэ.

С. Шапхаев.

☆ ☆

Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой хүдэлмэришэд Свердловско областиинхидай үүсхэлые хүндэтэйгөөр хүлеэн абаhан байна. **Зураг дээрэ:** механо-комплектовочно цехтэ ажалладаг В. Никельбергын бригада Свердловско областиинхидай үүсхэлые зүбшэн хэлсэжэ байна. Бригадын гэшүүд долоон жэлэйнгээ даалгабарииe зургаан жэлдэ дүүргэхэ гэжэ шиидэбэ.

В. Муллерай фото.

Үйлэдбэриие улам саашань оньhожоруулха шухала

Россин гүрэнтэй Бурят ороной hайн дураараа нэгэдэhэнhээ хойшо 300 жэлэй ойн hайндэрэй хүндэлэлдэ абаhан социалистическэ уялгаяа бэелүүлжэ, хахад жэлэйнгээ түсэбые болзорhоонь урид — июниин 20-до сүм дүүргэбэбди.

Мүн үйлэдбэриие уралан нарижуулжа, оньhожоруулhанай ашаар ажалай бүтээсэ улам дээшэлэгдэжэ, продукциин өөрынь үнэ химдаржа, завод бүхыдөө 180 мянган түхэригэй эд зөөриин алмалта үгөө.

Манай заводой коммунистическэ ёhoop ажалладаг, ажаhуудаг, hурадаг 21 бригада ажалай бүтээсые дээшэлүүлжэ, үйлэдбэриие оньhожоруулжа, продукциин өөрынь сэнгые химдаруулхын түлөө 80 гаран ажалые уралан нарижуулха тухай дурадхал оруулжа, 80 мянган түхэригэй мүнгэн зөөри арьбадхаа.

Мүнөө үедэ заводой коллектив Владимирска, Свердловско областинуудай промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэдэй hайн hайхан үүсхэлые халуунаар дэмжэжэ, өөhэдынгөө доторой арга боломжо элирүүлэн, түсэбэй ёhoop 1965 он хүрэтэр үйлэдбэрилэгдэхэ бүхы промышленна продукциие болзорhоонь жэл урид — 1964 ондо сүм дүүргэхын түлөө тэмсэжэ захалаа.

hүүлэй үедэ КПСС-эй ЦК-гэй Пленумые угтуулан үйлэдбэриие оньhожоруулха хүдэлмэри горьтойгоор хэгдэжэ байна. Элдэб зүйлэй машинануудые заhабарилгада ехээр хэрэглэгдэдэг «М-12» гэжэ шүрэб автоматическа токарно-револьвернэ станок дээрэ ехэ түргөөр, шанар hайнтайгаар хэгдэдэг болонхой.

Мүн хуушаржа, заhабарида ерэhэн трактор, машинануудай эбдэрhэн, хуушан шүрэбүүдые тусхай станок дээрэ шэнэдхэн заhадаг болонхойбди.

hая тракторай рама заhадаг тусхай заhабарилгын лини ашаглалгада ороо. Тракторай кабина хэхэ хүдэлмэри оньhожоруулагдажа, түргэнөөр хэгдэдэг болоо. Цехүүдэй хоорондо ашаа зөөлгэ, тэрэнэй ашалга, буулгалга электриин хүсөөр бүтээгдэдэг боложо, энэ хүдэлмэриие бүтээдэг хэдэн олон хүдэлмэришэд сүлөөлэгдэжэ, ондоо ажалтай болонхой.

Заводто энээнhээ гадна, хэдэн олон бусадшье үйлэдбэринүүд оньhожоруулагдаа. Үйлэдбэриие үргэнөөр оньhожоруулhанай ашаар ажалай бүтээсэ эрид дээшэлжэ, продукциин өөрынь үнэ горьтойхоноор химдараа.

КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолоор зоригжон, заводой коллектив долоон жэлэйнгээ түсэбые уридшалан — зургаан жэлэй туршада дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ эршэмтэйгээр жагсанхай.

С. Колода,
«Механлит» заводой парторганизациин секретарь.

Сэмбэ нэхэгшэдэй шэнэ уялга

«Свердловско экономическа захиргаанай районой промышленна предприятинуд болон барилгануудта хүдэлдэг ажалшадай абаhан уялганууд тухай» КПСС-эй Центральна Комитедэй тогтоолые Улан-Удын сэмбын фабрикын хүдэлмэришэд халуунаар угтаа.

Сэмбэ нэхэгшэд Свердловско областиин хүдэлмэрилэгшэдэй уряада харюусаха зуураа, долоон жэлэйнгээ түсэбые зургаа хахад жэл соо дүүргэхэ гэжэ шиидэбэ. Энэ фабрикын хүдэлмэришэд долоон жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбые декабриин 14-дэ дүүргэжэ, түсэбhөө гадуур үшөө 60 мянган метр бэлэн бүд гүрэндөө үгэхэ гэhэн уялга абаба. Жэлэй туршада 11 мянган метр бүд алмагдаhан материалаараа энэ продукци гаргаха гэhэн зорилго урдаа табиба.

Тиихэдээ ажалай бүтээсые 4 процентээр дээшэлүүлхэ гэжэ шиидэ.

hҮ, МЯХА, НООhО АБАХА УЯЛГАЯА НЭРЭТЭЙ ТҮРЭТЭЙГӨӨР ДҮҮРГЭЕ!

☆

Ааляар, муугаар хайшалагдана

Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ томодхогдоhон колхоздо 25 мянган хонин хайшалагдажа, 625 центнерhээ үлүүтэй ноohон гүрэндэ худалдагдахаар түсэблэгдэнэ. Энэ колхоз 15—20 үдэр соо ноohо хайшалжа дүүргэхэ юм.

Гэхэтэй хамта, Бага-Нарин, Доодо-Үшөөтэй болон Нарин Хүндүй гэжэ газарнуудта тусхай агрегадууд тодхогдохо байна. Эдэ агрегадай хүдэлмэриие дүршэлтэй бэрхэ механизатор П. А. Южиков эмхидхэн ябуулха юм.

Колхозой Бага Наринай отделенидэхи Арья Вампиловай 30 хайшатай агрегат хүдэлжэ эхилээ.

—Ноohо хайшалалгын шанар гол түлэб хайшалагшадhаа болодог. Тиимэhээ энэ харюусалгатай хүдэлмэридэ мүнөө жэл шадабаритай хүнүүд табигдаа,—гэжэ ноohо илгадаг лаборант Дэмбэ Раднаев хөөрэнэ. Гэбэшье хайшалагшадай ажаллаха тусхай столнуудшьегүй. Энэ агрегадай хүдэлмэридэ бусадшье дутуу дунданууд үзэгдэнэ. Эндэ ноohо муу шанартайгаар, дээгүүр хайшалдагшье заримашуул бии.

Гэхэ зуура колхозой хүтэлбэрилэгшэд ноohо хайшалагшадай мэргэжэл шадабариие дээшэлүүлхэ тухай биратай хүдэлмэри ябуулаагүй. Лаборантын семинарта гансахан лэ хүн город эльгээгдэhэн байгаа. hүүлэй жэлнүүдтэ колхоздо оньhон аргаар ноohо хайшалдаг болоо юм. Зүгөөр жэл бүри агрегадуудай даагшанар hэлгэгдэжэ байдаг. Урдань энээндэ хүдэлөөгүй нүхэд Чагдуров, Паминский, Очиров гэгшэд мүнөө томилогдонхой.

Үшөө нэгэ агрегадайнь даагша олдоогүй байhаар. Гэгээтэйдэхи нүхэр Чагдуровай агрегадай ажал тухай тогтоё. Тэндэ ноohо хайшалагшад, хони барижа үгэдэг хүнүүд ноohо абаашадаг хүн, шэгнүүршэн, тоо бүридхэгшэ, хайша тошиилдагша гэхэ мэтэ арбаад хүнүүд томилогдоогүй байhаар. Машинын хүсөөр хайшалха аргатайшье hаа, юундэшьеб Баян Хусанай Елисеевэй болон Пашинскиин отаранuудта хонидоо гараар хайшалжа эхилээ.

Эндэ хэлэгдэhэн дутагдалнуудые дары усадхажа, хани барисаанай hайндэрые ажалай бэлэгээр угтахын түлөө колхозой хүтэлбэрилэгшэд хэмжээ абаха зэргэтэй.

С. Табдаев.

Ноohоёо гээнгүй абаха

Прибайкалиин аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозойхид хонидоо түүбэрилэн хайшалжа эхилhээр хэдэн үдэр болоо.

Хамтадаа 1000-аад хонин хайшалагдаха аад, мүнөө 500 гаран болгогдожо байна.

Гэхэ зуура хайшалалгада оройдоол 6 хүн табигданхай. Ингэжэ яаралгүйгөөр шухала хэрэгтэ хандаха болоо hаа, саашадаа унжагаржа магад. Тиимэ түладань колхозой хүтэлбэрилэгшэд ноohо хайшалалгада анхарал табиха бэзэ гэжэ hанамаар.

Н. Усольцев.

☆ ☆

Эдэнэр гээгдэлhээ гараха ёhотой

Кабанскын аймагай колхозууд хани барисаанай hайндэртэ бэлдэжэ, гүрэндэ hү, мяха, үндэгэ худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб болзорhоонь урид дүүргэхэ гэhэн социалистическэ уялга абаhан юм.

Аймагай түрүү колхозууд ажалхүдэлмэреэ шадамараар эмхидхээд, гэшүүдэйнгээ эдэбхи үүсхэл бадаруулжа, дээшэлүүлэгдэhэн уялгаяа амжалтатай hайнаар дүүргэжэ байнхай. Жэшээлхэдэ, «Коммунизм» колхоз мяха худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб 130 шахуу процент дүүргээ. «Байкал» колхозойхид hү худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб 242,4 процент хүргөөд, мяхаар мүн лэ даабаряа бэелүүлээд, үндэгэ тушаажа дүүргэхээ байна. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз үндэгэ, hү тушааха уялгаяа горьтойгоор үлүүлээ. Сталинай нэрэмжэтэ колхоз мал ажалай продуктнуудые худалдаха түсэбөө hаядаа дүүргэхэ болоо. Иимэ hайн жэшээ тоолоо hаа, яhала бии.

Гэхэтэй хамта, олоной шууяагаар уялга бардамаар абажархёод, удангүй тэрэнээ мартадаг, хашалгүй заримашуул байха юм. hайндэрэй угтамжада гэжэ байгаад ехэ уялга абаhан тэндэхи Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз hү худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб h... хахадhаань үлүүлжэ, мяхаар ... лаад процент болгоод, үндэгэнэй... гөө дүрбэнэй нэгые тушаага... байна. XX партсъездын, Кировэ... Чкаловай нэрэмжэтэ колхозу... баhал гээгдэжэ ябана.

Кабанскын совхоз июниин арб... най мэдээгээр мяха худалдаха х... хад жэлэй түсэб hая гушаад пр... центдэ хүргөө. Совхозой хүтэл... рилэгшэд, нэн түрүүндэ дире... рынь нүхэр Тарасов, парт... эхин организациинь секретарь ... хэр Горин гэгшэд эмхидхэлэй ... ратай хүдэлмэри ябуулнагүй. ... лагша зоотехник нүхэр Анохи... шье тиигэд гээд лэ ябаhаар.

300 жэлэй алдарта ойдо ... рюулжа абаhан уялгаяа мүн ... садшье зарим колхозууд му... бэелүүлнэ.

Долоон жэлэй түрүүшын жэл... даабаряа холо уридшалан дүүр... хын түлөө хото, хүдөөгэй ажалш... мүрысэн ажаллажа, шэнэ ... илалта туйлана. Харин тиихэ... дээрэ хэлэгдэhэн совхоз, кол... зууд хахад жэлэй даабари болз... тонь дүүргэхэгүйдөө хүрөөд бай... хай.

Партиин айком, аймгүйсэдк... яаралтай хэмжээ абаха аабза ... жэ найдагдана.

А. Бусурманов.

Малаа hайнаар таргалуулна

Хүхэ ногооной үедэ үхэр малнуудаа шадаал hаа, hайса таргалуулха, шэгнүүрыень ехээр нэмээжэ абахын түлөө мүрысөөн Хэжэнгын аймагай колхозуудай мал адуулагшадай дунда үргэнөөр дэлгэрэнхэй.

Эндэхи Чесаныи «Коммунизм» артелиин hубай мал адуулагша залуу хүбүүн Нимбу Осоров аймагайнгаа «Победа» колхозой малшан нүхэр Шагжиевай үүсхэлые дэмжэн, өөрынгөө хаража байhан үхэрнүүдые намар болотор, 3 hара соо эрхимээр таргалуулжа, тэдэнэйнгээ тус бүриин шэгнүүрые 100—100 килограммаар нэмээхээр шиидээ hэн.

— Үнгэрэгшэ апрель соо намда 75 толгой эрэ хашарагууд даалгагдажа үгтэhэн юм. Түрүүн тушаажа абахадам тэдэнэй тус бүриин шэгнүүрынь 2—2,3 центнер байгаа. Хабартаа эртүүр hалхитай, хүйтэн болоод, малда ехэ зүдэрүү байбашье hаань, ой модо, бургаhанай заха забhараар, hайн эдинсэ хагдатай газарта адуулаад, хашарагуудаа яhала hайжаруулжа, хүхэ ногоон дээрэ гаргаа hэм. Мүнөө тэдэнээ уhа нуурай захын hайн ногоотой бэлшээридэ адуулнаб,—гэжэ залуу малшан хөөрэнэ.

Малаа үглөөгүүр үүрээр бэлшээридэ гаргаад, үдэшэ орой байрадань асардаг. Ингээд hаяар тэдэнээ hүниндөө адуулха зорилготой. Нүхэр Осоровой харууhалдаг үхэрнүүдые hаяшаг шэгнэхэдэ, тэдэнь тус бүридөө шэгнүүрээ сүүдхэдээ 700—800 граммаар нэмээhэн байба.

Гадна эндэхид намартаа малдаа ногоон тэжээл болгожо эдюулхын тула 40 га газарта зелёнко тарихай.

А. Аюржанаев.

Ноohо хайшалалга эмхитэйгээр үнгэрхэнь

БИЧУРА. **(Телефоноор абтаба).** Свердловой нэрэмжэтэ колхозойхид хонидойнгоо ноohо хайшалалгые хэзээ хэзээнэйхиhээ эртэ, эмхитэйгээр эхилээд, мүнөө тэрэнээ дүүргэхэ дүтэлөө.

Үнгэрэгшэ үбэлдөө үбhэ тэжээлээр дутаагүй, тобир тарганаар ондо орohон хонидойнь ноohон яhала хөөрэстэй байгаад, колхозой бүхы отаранuудта ноohо абалга нэгэ жэгдэ захалаад, долоон үдэрэй туршада 2 мянга гаран хониной ноohон хайшалагдаа. Эндэ нүхэр П. Слепневой хүдэлгэдэг агрегадта хайшалагшад, гэрэй эзэн эхэнэрнүүд нүхэд А. Носкова, В. Перевалова, К. Баженова болон бусад үдэр бүриингөө даабарииe 120—130 процент эрхим шанартайгаар дүүргэнэ.

Тус артелиинхид июниин 20-ной мэдээгээр бэлэдхэлэй пунктда хамта 50 шахуу центнер нарин, нарибтар ноohо тушаагаад, худалдаад байна. Тиихэдэ хонин бүриhөө дундаа зэргээр 3—3,2 килограмм ноohон абтана.

А. Афанасьев.

☆ ☆

ОНЬhОН АРГААР АЖАЛАА ХҮНГЭДХЭЕ

Промышленна предприятинуудта, барилгануудта, ажахын бусадшье hалбаринуудта ажал хүдэлмэриие үргэнөөр оньhожоруулха, автомат зэбсэгүүдээр хангаха гол асуудалтайгаар партиин Центральна Комитедэй Пленумэй зарлагдаhан тухай мэдээсэлые манай Улан-Удэ городой Железнодорожно районой ажалшад айхабтар ехэ баяр баясхалантайгаар, сэдьхэлээ ханан угтаа hэн. Энэ шухала асуудалда парти, правительствынгаа анхаралаа ехээр табижа байхада урмашан зоригжоhон ажалшаднай Пленумые ажалай эрхим амжалтаар угтаба. Промышленна предприятинууд гол шухала продукци гаргаха хахад жэлэйнгээ түсэбые июниин 22-то дүүргээ, барилгашад байрын гэрнүүдэй барилгада hомологдоhон хахад жэлэй мүнгые июниин 20-до ашаглажа дүүргэhэн байгаа.

Энэ шухала асуудалаар Пленумэй зарлагдаhан тухай мэдээсэлые дууламсаараа предприятинуудта хамтын суглаанууд, саг үргэлжын зүблөөнүүд, техническэ соведүүд боложо, үйлэдбэри оньhожоруулха, автомат зэбсэгүүдые табидаг болохо арга боломжонууд үргэнөөр зүбшэн хэлсэгдээ, hайн hайн хэмжээ-ябуулганууд хараалагдаа, хүдэлмэришэд, уралан нарижуулагшад, инженернүүд, техническэ үнэтэ олон дурадхалнуудые оруулаа. Паровозо-вагонно заводто вагонно, паровозно, металлургическа цехүүдэй техническэ соведүүдэй заседани боложо, ажал хүдэлмэри, паровоз, вагон заhабарилгые бүри саашадань оньhожоруулха, автомат зэбсэгүүдээр хангаха тухай үргэнөөр зүбшэн хэлсэгдэhэн байна.

Тиигээд июниин хахадаар заводто экономическа конференци боложо, 400 гаран хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд, новаторнууд, уралан нарижуулагшад сугларба. Иимэ конференци үнгэргэхын урда тээ тусхай комиссинууд, цехүүдэй коллективүүд бэлэдхэлэй ехэ хүдэлмэри хэhэн, хэмжээ-ябуулгануудые зохёоhон, хүнүүдэй hанамжа, дурадхалнуудые суглуулhан байна.

Энэ заводто уралан нарижуулагшадай хүдэлөөн эдэбхитэйгээр дэлгэрэнхэй. Паровозно комбинадта орohон 340 дурадхалай 204-ниинь үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэжэ, хамта 450 мянган түхэриг гүрэнэй мүнгэн жэл соо алмагдаба. Вагонно комбинадай цехүүдтэ хамта 136 дурадхал орожо, бултадаа үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэхээр абтаа. Тэдэниие нэбтэрүүлхэдэ жэл соо 1.700 мянган түхэригэй алмалта хэгдэхэ юм.

Заводой дархалалгын цехынхид долоон жэлэй түсэбые зургаан жэлдэ дүүргэхэ гэhэн уялга абаад, мүрысөө үүсхэбэ. Энэ уялгаяа дүүргэхын тулада цехынхид дархалалгын хэдэ хэдэн хүдэлмэриие оньhожоруулха, автомат зэбсэгүүдые табиха, зарим юумэнүүдые нэгэ нэгээр дабтажа хэдэг байгаа hаа, хэбээр бүтээн гаргадаг болохо зорилго урдаа табяа.

КПСС-эй Владимирска обкомой, Владимирска арадай ажахын соведэй үүсхэлые дэмжэхэ зуураа, заводой модельщигүүд цехынгээ хажуу талада барилга хэжэ, станогуудайнгаа байдаг таhагай үйлэдбэриин талмайе үргэдхэхэ гэжэ шиидэбэ.

Хододоо түрүү зэргэдэ ябадаг уралан нарижуулагшад, ухаалан зохёогшод Пленумдэ бэлэдхэлэй үедэ хэзээ хэзээнэйхиhээ эдэбхитэйгээр ажаллаа. КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй хүндэлэлдэ заводой уралан нарижуулагшад болон ухаалан зохёогшодой дунда конкурс соносхогдоо hэн. Вагон хабсаралгын цехтэ наладчигаар хүдэлдэг нүхэр Журба, слесарь нүхэр Коваль гэгшэд модоной тайрадаhануудые орой руунь түхэрсэнээр нүхэлхэ тон юрын станок зохёожо, hайн дурадхал оруулаа. Энэ станок хэрэглэдэг болоходо жэл соо 21 мянган түхэриг алмагдаха юм. Заhабарилгын-механическа цехын механик нүхэр Кузьмин, слесарь нүхэр Кравцов хоёр баhал hайшаалтай дурадхал оруулаа. Станогуудта хэрэглэгдэдэг хабтагай ременьнүүдые мушхалаатаhан булад проволокоор оёхо станок зохёоhон байна. Мүнөө заводто тиимэ түрүүшын станогууд хэгдэжэ байнхай. Тэрэ станогуудые хүдэлгэдэг боло ходо урдань гараар хэдэг байhан ажалаа орхижо, жэлдэ 28 мянган түхэриг алмаха арга олгогдохонь. Вагон хабсаралгын цехтэ электрослесарь нүхэр Фурсов радиодинамигуудые, вольтметрнүүдые, амперметрнүүдые шалгажа байха прибор бүтээжэ, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлээ. Тэрэнэй ашаар цех жэлдэ 35 мянган түхэриг арьбалдаг болохонь.

Свердловско захиргаанай экономическа районой промышленна предприятинууд болон барилгануудай коллективүүдэй үүсхэлээр «Металлоширпотреб» заводойхид долоон жэлэй түсэбые зургаан жэлдэ дүүргэхын түлөө мүрысөөндэ оролсобо. Энэ абаhан уялгаяа дүүргэхын тулада заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд доторойнгоо бүхы арга боломжонуудые хэрэглэхэ, продукциингаа өөрынь үнэ сэнгые бүхы хэмжээгээр химдаруулха гэжэ шиидхээ. Шудхалгынь цех үргэдхэгдэжэ байна. Эндэ түмэр оронуудые поточно янзаар hубарюулан хэжэ байха, боошхонуудые гараар гагнахаяа болижо, автоматическаар гагнадаг болохо, хэбээр гаргадаг машинануудые ашагладаг болохо, шудхалгын цехтэ бүхы хүдэлмэриие оньhожоруулха зорилго табигдаа.

Шэрэм шудхалгын цехтэ шэнэ технологиин ёhoop хүдэлмэрилхын тулада бэлэдхэл хэгдэжэ захалба. Тиигэжэ заводойхид шудхалгын өөрынь үнэ сэнгые хоёр дахин шахуугаар химдаруулхаhаа гадна, продукциингаа шанарые горьтойхоноор hайжаруулха юм.

hая энэ заводто партийна нээмэл суглаан боложо, саашадаа хүдэлмэреэ оньhожоруулха, автомат зэбсэгүүдээр хэдэг болохо асуудалнуудые зүбшэн хэлсэбэ. Хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд олоороо үгэ абажа, шудхалаануудые тайраха, пеэшэнгэй үүдэ, хаалтануудые нүхэлхэ, таблаха, боошхын сүхэ хэхэ хүдэлмэриие оньhожоруулха дурадхалнуудые оруулаа.

Мотор заhабарилгын заводто баhал шэнэ арганууд амжалтатайгаар нэбтэрүүлэгдэжэ байдаг. Автомашинануудай блогуудые заhабарилха шэнэ, үрэ ехэтэй технологи хэрэглэгдэдэг болобо. Тиигэжэ моторнууд заhабариhаа түргэнөөр гарадаг болоо. Хахад жэлэйнгээ даалгабариие июниин 10-да дүүргэhэн энэ заводойхид арга боломжонуудаа тоолоожо үзөөд, долоон жэлэйнгээ түсэбые зургаан жэлдэ дүүргэхэ гэжэ шиидхээ. Тиихэ зуураа, заводойхид ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлхэ хэдэ хэдэн хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлхээр хараалба.

КПСС-эй ЦК-гэй июниин Пленумэй зарлагдаhан тухай мэдээсэл Зүүн-Сибириин түмэр харгын отделениинхидэй дунда ажалай шэнэ дэбжэлтэ түрүүлhэн байна. Түмэр харгын узелай предприятинуудта хамтын суглаанууд, техническэ соведүүд боложо, хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд шэнэ шэнэ, hонирхолтой дурадхалнуудые оруулаа. Тиигээд энэ жэлэй дүүрэтэр хэдэ хэдэн хүдэлмэри оньhожоруулхаар, автомат зэбсэгүүдээр хэдэг болохоор хараалагдаба.

«Коминтерн» гэжэ олзоборилгын артельдэ янза бүриин гуталнуудые заhабарилха конвейер ашаглалгада оруулагданхай. Тиигээд мүнөө артелиин цехүүдтэ элдэб хүдэлмэри оньhожоруулагдажа байна. Гуталай арhа эсхэхэ, оёхо 5 шэнэ машина тодхогдоо, 18 шэнэ гидравлическа абарганууд тодхогдожо захалаа.

Зарим хүдэлмэреэ оньhожоруулhанай ашаар артелиинхид 6 hарынгаа түсэбые болзорhоо урид, июниин 21-дэ дүүргээ.

Россин гүрэндэ Бурят ороной hайн дураараа орohoop 300 жэлэй алдарта ойн найрай хүндэлэлдэ дэлгэрhэн мүрысөөндэ оролсохо зуураа, хилээмэнэй заводойхид хахад жэлэйнгээ түсэбые июниин 5-да дүүргэхэбди гэжэ уялгаяа үгөө hэн. Тиигээд тэдэнэр 6 hарынгаа түсэбые июниин 4-дэ гүйсэдхэжэ, уялгаяа нэрэтэй солотойгоор дүүргэбэ. Тус заводойхид баhал шэнэ техникэ нэбтэрүүлжэ, түрүү технологинуудые хэрэглэжэ, ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлжэ шадаа. Талха нилгэхэ хоёр шэнэ агрегат тодхогдоо, пеэшэнhээ гараhан хилээмые машинада ашалгын таhагта абаашажа байдаг транспортёр хэгдээд, hайнаар хүдэлжэ байна.

Ингэжэ районоймнай промышленна предприятинууд элдэб хүдэлмэри оньhожоруулхын, автомат зэбсэгүүдээр хэдэг болохын тулада ехэ оролдолго гаргажа, ажалда hайн амжалта туйлажа байнхай. Оньhон аргын хүсэн ехэ. Хамаг хүдэлмэреэ оньhон аргаар хэдэг боложол, мүнөөнэйхидэ орходоо хэдэ лахин ехэ юумэ бүтээдэг болохо ёhотойбди. Тиибэшье үшөөл түрүүшынгээ алхам хэжэ байнабди гэжэ мэдэрхэ хэрэгтэй. Саашанхи зорилгонуудnай тон ехэ.

Түрэл Коммунистическэ партиингаа Центральна Комитедэй июниин Пленумэй шиидхэбэринүүдээр урмашан зоригжоhон ажалшаднай жэлэй дүүрэтэр түсэбhөө гадуур хэдэн зуу мянган янза бүриин зүйлнүүдые бүтээн гаргахаhаа гадна, ажал хүдэлмэреэ оньhожоруулха, автомат зэбсэгүүдээр хангахын тулада үсэд шанга оролдолго гаргаха байhаниинь лабтай.

М. Шамсимухаметов,
КПСС-эй Железнодорожно райкомой секретарь.

Үргэнхэн Ноёхон гэлсэнэлтэ, Үдэжэл хүгжэһэн нютаг юм даа...

Дүршэлтэй механизаторнууд олон

Һүүлэй жэлнүүдтэ, илангаяа партиин XXI съезд хүдөө ажахые улам хүгжөөхэ талаар колхозно таряашадай урда тон хүндэтэй, харюусалгатай зорилгонуудые табяа. Тэдэниие бэелүүлгэдэ хүдөөгэй механизаторнууд ехэхэн үүргэ дүүргэнэ, саашадаашье дүүргэхэ юм.

Колхозоймнай правлени, партийна эхин организаци, хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд механизаторнуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ анхаралаа ехээр хандуулдаг болоо. Жэл ерэхэ бүри механизаторнуудай ажал үндэрөөр сэгнэгдэнэ, тэдэнэртэ саг үргэлжын туһаламжа үзүүлэгдэнэ. Тиигэжэ агта машинануудаа арбан хурган шэнгеэр шудалһан 34 тракторист, 18 жолоошон, 8 комбайнер урган хүмүүжүүлэгдээ. Бидэнэр мүнөө оньһото техникээр хүсэд зэбсэгжэнхэйбди. Машинно-тракторна станцинуудай хубилгагдахада колхознай элдэб маркын 17 трактор, 9 комбайн болон бусад техникэ абаһан байгаа.

Эдэ бүгэдын ашаар олон зуун жэлэй туршада хүнэй гараа хүрөөгүй тала дайдые шэнэ техникын жолоо бариһан хүбүүд, басагаднай тарялангай газар болгоод, баян ургаса хуряажа байдаг болонхой. Гансахан һаяын хоёр-гурбан жэлэй туршада 2410 гектар шэнэ газар элдүүрилэгдэжэ, мүнөө колхозоймнай тарилгын талмай 5620 гектар хүрэтэрөө үргэдхэгдөө.

Ороной хүдөө ажахые хүгжөөхэ тушаа парти, правительствын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон манай механизаторнууд мүнөө жэл бүришье һайнаар хүдэлмэрилөө. Энэ жэл тарянай ургасые дээшэлүүлхэ талаар горьтойхон хүдэлмэри хэгдээ, полинууд дээрэ хэгдэхэ агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд бүрин дүүргэгдэһэн, үрэһэ хүрэнгэ һайнаар сэбэрлэгдэһэн байгаа. Хабарай тарилгын хүдэлмэри 7—8 хоногой туршада сүм дүүргэгдээ. Тарилга ехэнхидээ хэрээһэлүүлэн, кукуруза квадратно-гнездовой аргаар хэгдэһэн байна. Һайн шанартайгаар хэһэн хүдэлмэримнай түрүүшын үрэ мүнөө харагдажа эхилээ. Таряа талханай гараса ехэ һайн, баян ургаса абтахань лабтай.

Б. Дылыков, колхозой механик.

Эрдэм бэлигтэн олоор урган гараа

Хаанта хархис засагай үедэ манай нютагай зон харанхы мунхаг, угытэй ядуу байдалда байһан юм. Тэрэ сагта үзэг бэшэхэ, мэдэхэ хүнүүд үсөөхэн байгаа. Имагтал Агуухэ Октябриин революциин ашаар, Коммунистическэ партиин сэсэн мэргэн хүтэлбэриин ашаар бидэнэр зол жаргалтай, хүхюун сэнгэлиг ажабайдалтай болообди.

Хэрбээ тэрэ үедэ манай нютагай залуушуулай дундаһаа нэгэ хоёр хүн арай гэжэ үзэг танидаг байгаа һаань, мүнөөнэй залуушуул булта даа һургуулида һуралсажа, эрдэм мэргэжэл эдэбхитэйгээр шудална. Манай нютагта түрэһэн, хүмүүжэһэн залуу хүн бүхэн эхин түрүүн эндэхи һургуулида үзэг, бэшэгтэ һуража эхилһэн түүхэтэй.

Ноёхоноймнай долоон жэлэй һургуули эмхидхэгдэһээр 25 жэл боложо байна. Түүхын энэ богонихон үе соо эрдэм һургуулитай мэргэжэлтэдые бэлдэхэ талаар ехэ юумэн хэгдээ. Би өөрөөшье энэ һургуулида анха түрүүшээр үзэг танижа эхилһэн хүмби. Тиин мүнөө эндэ багшаар ажаллажа, нютагайнгаа зоной үхибүүдые эрдэм соёлой үндэһэ һууритай танилсуулжа байдагби. Мүн нютагтаа ургаһан, хүмүүжэһэн багшанар Дулма Батуевна Улымжиева, Соли Доржиевна Буянтуева болон бусад энэ һургуулида хүдэлмэрилжэ байдаг.

Колхозоймнай хүдөө ажахын мэргэжэлтэд—зоотехнигүүд, ветеринарна хүдэлмэрилэгшэд, механизаторнууд, мүн жэнрэй залуу колхознигуудшье булта даа энэ һургуулиа дүүргэжэ гараа юм. Мүнөө нютагтамнай дунда, дээдэ эрдэмтэй мэргэжэлтэд, колхознигууд олон болонхой. Тиихэдэ арбадахиие дүүргэһэн арба гаран хүбүүд, басагад артелиингээ ажалы дээрэ амжалтатайгаар хүдэлжэ байдаг.

Россин гүрэнтэй Бурят ороной һайн дурааараа нэгэдэһээр 300 жэлэй ойе тэмдэглэхэсэ байхадаа хүдөөдэ ургажа гараһан эрдэм бэлигтэй хүнүүдээрээ, ажахынгаа бүхы һалбаринуудые хүгжөөлгэдэ тэдэнэй туйлаһан ехэ амжалтаар омогорхохо эрхэтэйбди, омогорхоношьебди.

Н. Бадмаев,
долоон жэлэй һургуулиин һуралсалай талые даагша.

Түүхэтэ 300 жэлэй ойдо

Харьялан урдадаг Хёлго Сүхэ хоёрой хоорондо нэмжыһэн уужам элдин талада сэлгеэ һайхан Ноёхон нютаг оршодог юм. Эндэ олон һалбаритай, хүгжэнги ажахытай Сэлэнгын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоз түбхинэнхэй. Ноёхондо ажаһуудаг олон үндэһэ яһатан—ородууд, буряадууд, татарнууд эбтэй эетэй бүлэ болоод, артелиингээ ажахые улам хүгжөөхын тула шэн зоригтойгоор, эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллажа байдаг.

Ноёхоной ажалшадай эгээн ехэ илалтануудай нэгэн юуб гэхэдэ, эртэ урда сагта харанхы мунхаг һууһан тэдэнэр эрдэм бэлигтэ һуража, ород арадай баян соёл культурада хүртэлсэжэ, удхаараа социалистическэ, түхэл маягаараа национальна соёл болбосоролтой болоһон байна. Мүнөө үедэ эндэ эрдэм бэшэг мэдэхэгүй нэгэшье залуу хүн байхагүй.

Газетымнай энэ хуудаһан Ноёхондо хүмүүжэһэн эрдэм бэлигтэндэ, хүдөөгэй интеллигенциин түлөөлэгшэд болохо—багшанарта, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэ, тэдэнэй хэжэ байһан ажал хэрэгүүдтэ зорюулагдана.

Хүдөөгэй интеллигенциин түлөөлэгшэд

ШЭНЭ САГАЙ ХУБИЛАЛТАНУУД

Урдань энэ нютагаар ябахада, Хёлго голые зубшан эды тэды айлнууд эндэ тэндэ таранхай борсойлдожо һуудаг, хаа яахан хатуу шара дэрһэ, талаар дүүрэн тарбаганай нүхөөр дүүрэшэнхэй хубхай хооһон газар байдаг бэлэй. Мүнөө һара һаралан, заримдаа хоноод, үнжөөдшье түрэл нютагаа ерэхэдэ, шэнэ, шэнэ сагай гоё һайхан зүйлнүүд үзэгдэдэг, харагдадаг болоо. Эгээл ингэжэ харьялан урдадаг Хёлго, Сүхын хоорондо нэмжыһэн Ноёхоной үрэжэлтэ баян талын үнгэ шарай хараһаар лэ байтар үдэр бүри хубилна, урган хүгжэнэ. Хүхэ ногооной хүсэжэ, хүхы шубуунай донгодожо байһан мүнөө сагта энэ нютагай нюдэ алдама уужам тала ургаса ногоогоор хушагдан, хуша набшын хонишуухан үнэрөөр хангалтан анхилжа, бүришье гоёор үзэгдэнэ.

Июниин тэнгээр хура бороо элбэг байжа, Хёлго гол дошхороод, һабаар дүүрэн билтаран, эгсэ үндэр эрье ганга ташан альгадуулба. Уула шэлэнүүдэйнь оройгоор туулган хара үүлэн баглайран, залинта аадарай һүртэ шанга аблагаар нэжэгэнэбэ.

Энээндэл адли хүсэтэйгөөр, дарлалта, мүлжэлгэ доро байһан Ноёхоной үгытэйшүүл баяд, ноёдой зоргоороо ошоһон аашашуудта эсэргүүсэжэ, нэгэнтэ бэшэ бодоһон, хоро үһөөгөө абахыешье һэдэдэг байһан юм. Тэдэнэр хатуу шэрүүн дарлалта доро тулижа ядажа, жэжэ бутархай үмсын ажалтай байхадаа хангагдангги байдал, соёл болбосорол, эрдэм һургуули тухай имагтал домоглон дууладаг, ульгэр онтохон зохёодог байгаа. Харин алдарта партиимнай хүтэлбэри доро Агуухэ Октябриин арюун наранай мандахада, урданай бүрхэг харанхы байдал һалан арилжа, уужам Ноёхоной элдин талада эрхэ сүлөөгэй һаруул һайхан гэрэл мүхэшэгүй хурсаар яларaa һэн. Тиигэжэ эндэ эршэтэ ажалай долгин, амжалта туйладаг асари ехэ хүсэтэй совет арадай зол жаргал магтаһан хонгёо һайхан дуунууд хэтэ мүнхэдөө замхахаяа болинхой.

Түрүүшын эдэбхитэд — Нимын Гарма, Шарабай Батоцырен, Баяртын Самбу түрүүтэй эндэхи нютагай үгытэй таряашад 1930 ондо үмсын бутархай хогшол зөөри, зэр зэмсэгүүдээ суглуулжа, эгээн түрүүшынхеэ хамтын ажал—«Коммуна» эмхидхэһэн юм. Тэрэнь мүнөө Сэлэнгынгээ аймаг дотор эгээл томо, түрүү колхозуудай нэгэн болоод, түүхэтэ долоон жэлэй түсэбые дүүргэлгын замаар шуумайн дабшана. Эндэхи XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоз жэл ерэхэ бүри олон һалбаритай, хүгжэнги ажахытай боложо байнхай. Эрдэм соёл шудалһан мэргэжэлтэд, алдартай суутай хүнүүд он жэлэй үнгэрхэ тума улам олошорно, арад зоной хамтын баялиг, соёл болбосорол таһалтаряагүй хүгжэнэ. Нёдондо жэлэйнь олзо доход 1953 оноойхиһоо гурба дахин нэмэжэ, 4 миллион 537 мянга 510 түхэриттэ хүрөө, ажалта үдэр бүхэнэй 8 түх. 50 мүнгэн хубаагдаа. Тээд эндэхид энэ тэдыгээр һанаагаа огто амарнагүй. Түрүүшын хамтын ажал эмхидхэгшэдэй хүбүүд — коммунист Гончик Бадмаев, ветеринарна фельдшер Бабасан Очиров, дүршэлтэй механизатор Дмитрий Жигмитов болон бусад олон колхознигууд артелиингээ ажахые улам хүгжөөхын тула аһан шадалаараа оролдожо, үбгэ эсэгэнэрэйнгээ нэрэ хүндые омогтойгоор дурдуулан, дорюун бата алхасаар дабшана. Тиигэншьегүй яахаб! Эдэнэй түрэһэн нютагта элдэб шэнэ барилга хэгдэжэ, газаа талаһаа, түхэл маягаараа хубилхаһаа гадна, мүн хаа хаанагүй электрын гэрэл сасаран, оньһон нарин машина, техникээр хуяглагдажа, шэнэ ёһоной ажал хэрэгээ һайса мэдэхэ, эрдэм болбосоролтой хүнүүд урган гараа.

ГАБЬЯАТА АЖАЛАЙ АША ҮРЭ

— Үдэр һүни хоёр шэнгеэр манай мүнөөдэрэй ажабайдал урдынхиһаа илгарна,—гээд үнинэй коммунист, колхозой эдэбхитэдэй нэгэн Цырендондок Догсонович Буянтуев хөөрэнэ.—Хараад үзэгты, манайда хамаг юумэн бии,—гэжэ тэрэ омогорхон мэдүүлнэ. Энэнь тон зүб, тиимэл хадань эндэхид:

Үргэнхэн Ноёхон гэлсэнэлтэ,
Үдэжэл хүгжэһэн нютаг юм даа,—гэжэ дэмы аялгалуулдаггүй байха. Хори—гушан жэлэй саана Ноёхоной бүхы залуушуулай 2—3-ниинь арай гэжэ арба табан үзэг холбодог байгаа һаа, мүнөөнэй залуушуул булта даа уншадаг, бэшэдэг болонхой. Нютагтаа ургаһан, хүмүүжэһэн 9 багшанар, тэрэ тоодо Ангелина Гунзыновна Будаева, Намсарай Гомбожапович Бадмаев, Соли Дандаровна Зодбоева болон бусад нютагайнгаа долоон жэлэй һургуулида хүдэлмэрилэн, үхибүүдтэ эрдэм соёлой эхи үндэһэ заажа байдаг. Мүн баһа Ноёхондо түрэһэн, үдэһэн үшөө хорёод багшанар республикын бусад аймагуудай һургуулинуудта ажаллана. Тэдэнэй 18-ниинь дээдэ, хүсэд бэшэ дээдэ һургуулитай. Колхознигуудай олонхи үхибүүд нютагтахи долоон жэлэй һургуули дүүргэмсээрээ Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай, Бурядай зооветеринарна институдуудта, тэрэшэлэн ондоошье городуудай дээдэ, тусхай дунда һургуулинуудта һуралсажа байдаг. Тэдэнэр хэдэн жэлэй туршада һуралсаһанайнгаа һүүлээр нютагаа бусажа, аба эжыдээ, аха дүүнэр болон үетэн нүхэдтөө туһалалсадаг һайн һайхан заншалтай юм. Урдань хүдөө бурят нютагта үзэгдөөгүй шэнэ мэргэжэлтэд Ноёхондо олон бии болоо. Эндэһээ түүхэ шэнжэлдэг гурбан эрдэмтэд—Буянта Сайнцакович Санжиев, Дашацырен Батуевич Улымжиев, Гармажап Лудупович Санжиев, дээдэ һургуулитай 18 мэргэжэлтэд — офицернүүд, журналистнар, артистнар, авиаторнууд. топограф, түмэр замшад болон хэлхеэ холбоошод, партийно-советскэ хүдэлмэрилэгшэд урган гараа. Тиигэбэшье түрэһэн нютагтаа ажаллажа байһан эрхим мэргэжэлтэд бүри олон. Үнгэрэгшэ жэлдэ Бурядай зооветеринарна институт дүүргэһэн Надя Тугутова түрэл колхоздоо бусажа ерээд, нютагайнтаа хүбүүн, колхозой зоотехник Галсан Ламажанович Гармаевтай суугтаа шударгы һайнаар ажаллажа байдаг. Малаа һайнаар харууһалдаг түрүү дүй дүршэл хэрэглэхэ ябадалдань залуу зоотехник бүхы малшадтаа тодорхой туһа хүргэнэ. Эндэһээ ургажа гараһан хүдөө ажахын бусад 52 мэргэжэлтэдэй—зоотехнигүүд, ветеринарна хүдэлмэрилэгшэдэй, агрономууд болон механизаторнуудай хахадһаа олониинь түрэл колхоздоо шэн зоригтойгоор ажаллажа байдаг. Эдэнэй дундаһаа ветврач Даша Лумбунов, ветфельдшер Хандажап Гомбоев, агроном Дугаржап Бадмаев, шофер Дондок Буянтуев, комбайнер Дугаржап Жимбеев, тракторист Бальжинима Соронов, механик Бато-Сүхэ Дылыков, радист Дашинима Ринчинов, арбан класстай һаалишан Ольга Аюшеева, тугалшан Неля Будаева болон бусад ажалдаа шалгарагшад, арадтаа магтуулагшадай тоодо оролсоно.

Нютагайнгаа зоной бэеын элүүрые сахиха нангин хэрэгтэ мэргэжэл шадабаряа, хүсэ шадалаа гамнангүй үгэжэ байдаг врач Дулма Цоктоева, медфельдшер Цырен Магбунов, мүн эндэ ургажа хүмүүжэһэн врач Хандацоу Санжиева, медфельдшер Бабасан Бадареев гэгшэдэй хүндэтэй, харюусалгатай ажалые тэмдэглэнгүй гарахын аргагүй. Эдэнэр ехэ дүй дүршэлтэй мэргэжэлтэд байхаһаа гадна, арад зоной дунда соёл гэгээрэлэй хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулалсадаг.

Ноёхоной интеллигенциин түлөөлэгшэд—багшанар, алба хаагшад, хүдөө ажахын, бусадшье мэргэжэлтэд колхозойнгоо ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг, агитационно-ойлгуулалмжын хүдэлмэридэ, уран һайханай кружогуудта шадаха зэргээрээ туһа хүргэлсэдэг, өөһэдөө ябалсадаг юм. Партийна эхин организациин бюрогой гэшүүд—багшанар Н. Г. Бадмаев, А. Г. Будаева ниитын хэрэгтэ бүришье эдэбхи үүсхэлтэйгээр хабаадана.

Ноёхонойхид эрдэмтэдээрээ, ургажа ябаһан хүбүүд, басагадаараа омогорхохо ёһоороо омогорхоно, омогорхохо эрхэтэйшье. Юуб гэхэдэ, тэдэнэр эрдэм һургуулитай хүбүүд, басагадтай болохобди гэжэ эртэ урда сагһаа хойшо хүсэдэг байгаа бшуу. Тэрэ һайн һайхан хүсэл бодолынь имагтал Совет засагай үедэ, хамтын ажалай ашаар бодото дээрээ бэелүүлэгдээ.

ЕРЭЭДҮЙН МЭРГЭЖЭЛТЭД

Үглөөгүүр эртэ... Колхозой правлениин байшангай дэргэдэ сугларһан зоной дунда сагаан эрээбтэр костюмтай, набтаршаг бэетэй нэгэ хүн хөөрэлдөө үүдхэһэн янзатай. Нооһо хайшалха, ургасаяа харууһалха тухай хөөрэлдэһыень таажа ядалтагүй байба. Нооһо хайшалалгаяа түргэдхэхэ, тарянай поли дээрэхи харууһалтые үргэдхэхэ саг тулаа ха юм. Эдэ асуудалнууд колхозой партийна эхин организациин секретариие һонирхуулангүй яаха һэм.

Нютагай һониниие шагнажа байха зуураа, зориһон хэрэгээрээ хөөрэлдэжэ, тосхоной интеллигенциин түлөөлэгшэдэй ажал хэрэгые, илангаяа ерээдүйн мэргэжэлтэдэй саашанхи зорилгонууд, ажал хүдэлмэри тухай һонирхогдоо.

— Мэргэжэлтэд, эрдэм һургуулитай зон манайда яһала бии. Һургуули дүүргэһэн хүбүүд, басагаднай жэл бүри нютагтаа ерэнэ. Арбадахиие дүүргэһэн 10 гаран үхибүүд мүнөө эндээ ажаллажа байнхай,— гээд парторганизациин секретарь Петр Цыбенович Цоктоев үгэеэ омогтойгоор үргэлжэлүүлнэ. — Би өөрөөшье институт дүүргэһэнэй удаа хэдэн жэлэй туршада ВЛКСМ-эй айкомой секретаряар ажаллажа байһанаа, гэр бүлэнэртэсэ нютагтаа ерээд байнаб. ПВЗ-һээ Лхамажап Болхоев нүүжэ ерэнхэй. Мүнөө жэл зооветеринарна институт дүүргэхэеэ байһан Валя Содномова Ноёхондоо ерэхэ ааб даа. Манайда өөһэдымнай библиотекарь хэрэгтэй. Вера Доржиева Жалма Мункуева хоёр һуража байна. Үшөөшье олон даа, олон...

Саашань тоолоод үзэхэдэмнай нээрээшье яһала олон байба. Нютагай хүбүүд: Борис Эрдынеев, Сергей Ринчинов, Борис Сампилов, Юмажап Тубчинов болон бусад арба гаран хүн дээдэ эрдэмтэй болоод, түрэл нютагтаа ерэжэ, ажаллаха байна.

...Үрэжэлтэ баян Ноёхон нютагта ингэжэ шэнэ ажабайдал хүгжэн бадарна, зол жаргалта ажабайдалаа, тэрэниие асарһан алдарта партияа магтан дууллаһан иратуу һайхан дуунууд сууряатан зэдэлһээр... Туйлаһан бүхы амжалтаяа, олоһон бүхы зол жаргалаа улам бүри арьбадхахын тула түүхэтэ долоон жэл соо ноёхонойхидой сусаршагүйгөөр тэмсэхэнь лабтай.

Ив. ОЧИРОВ,
манай тусхай корр.

Ород нүхэдэйнгөө туһаламжаар...

Эдэ үдэрнүүдтэ республикымнай ажалшад Россин гүрэнтэй Бурят ороной̆нгоо һайн дурааараа нэгэдэһээр 300 жэлэй ойе тэмдэглэхээ бэлдэжэ байна. Россин гүрэнтэй Бурят ороной нэгэдэһэн ушар туйлай ехэ удхашанартай.

Имагтал Агууехэ Октябриин ашаар ородой пролетариадай, мүн тэрэнэй манглай бологшо КПСС-эй хүтэлбэреэр бурят арад бодото зол жаргалтай, эрхэ сүлөөтэй, национальна гүрэн түрэтэй болоо һэн. Тиигэжэ манай республика түүхэтэ богонихон болзор соо социалистическэ промышленностьтай, хүгжэнги хүдөө ажахытай, түрүү соёл культуратай боложо, саашадаа хүгжэн дэлгэрнэ.

Социалистическэ ёһоной шэнэ байдал хүдөө нютагуудта дэлгэржэ, тэдэнэй шэнжэ шарай танигдашагүйгөөр хубилаа. Урданай үгытэй малшад, тарияшадай хүбүүд, басагад эрдэм һургуулида һуража, соёл болбосоролоо хүгжөөнэ. Урданай хуушан сагые мүнөөнэй һаруул сэлмэг ажабайдалтай сасуулан харабал, шэб харанхы бүрхэг хүниие нарата хабарай намжаа һайхан үдэртэйл жэшээлжэ болоомоор. Энээндэ минии түрэл Ноёхон нютаг элитэ жэшээ боложо үгэнэ. Һүүлэй жэлнүүдтэ нютагаймнай олохон хүбүүд, басагад эрдэм ухаанда һуража, тэдэнэй дундаһаа врачнар; багшанар, журналистнууд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, научна хүдэлмэрилэгшэд олоороо урган гараа. Урда үедэ үзэг бэшэг мэдэхэ хүниие олохонь бэрхэтэй байгаа һаа, мүнөө үедэ газетэ, ном уншадаггүй хүниие олохонь бүришье бэрхэтэй.

Би өөрөө 1941 ондо нютагайнгаа долоон жэлэй, һүүлээрнь Сэлэнгын дунда һургуули дүүргэжэ гараһан хүм. Тиигээд 1945 ондо ороной̆нгоо эгээн томо дээдэ һургуулинуудай нэгэн болохо Ждановай нэрэмжэтэ Ленинградай гүрэнэй университедтэ һураха зол жаргалда хүртөө һэм. Одоол тиихэдэ би өөрынгөө бэе дээрэ ород нүхэдэй халуун хани барисаанай туһаламжада хүртэһэн байнаб. Эндэ һуража байхадаа академигууд В. В. Струве, С. А. Козин, профессорнууд В. М. Жирмунский, Н. В. Кюнер, Г. В. Ефимов, А. А. Холодович гэгшэдэй һонирхолтой лекцинүүдые шагнаһан, тэдэнэй туһаламжаар түүхын науканууудай кандидат болотороо ургаһан байнаб. Эндэ һуража байхадам ушарһан бэрхэшээлнүүдые дабалгада туһа хүргэһэн ород нүхэдэйнгөө хани ёһоной туһаламжые хэзээдэшье мартахагүйб.

Д. Улымжиев,
Д. Банзаровай пединститудай доцент.

Илалта туйлахаар зоригжонхойбди

Россин гүрэнтэй Бурят ороной̆нгоо һайн дурааараа нэгэдэһээр 300 жэлэй ойе тэмдэглэхээ байхадаа, бидэнэр Совет засагай үедэ туйлаһан амжалтаяа согсолон хаража баясанабди, саашанхи зорилгоёо тодорхойлон табинабди.

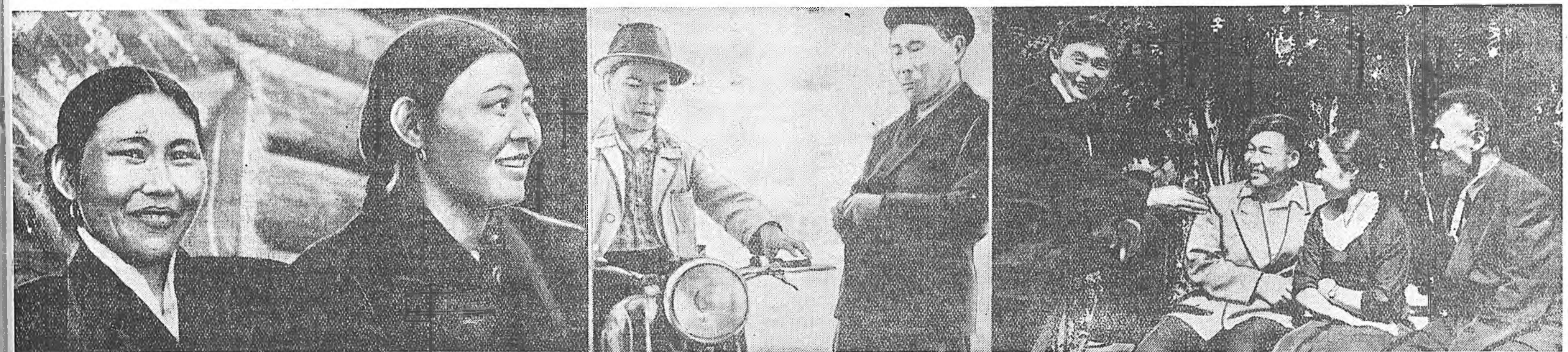
Хёлго Сүхэ хоёрой хоорондо нэмжыһэн үрэжэлтэ баян Ноёхоной талада хүгжэн ургажа байгаа колхоз 20 гаран нютагуудые нэгэдүүлжэ, табин хоёр мянгаад гектар газар эдлэжэ байдаг. Мал ажалайнгаа талаар аймаг соогоо томохон ажахынуудай нэгэн болохо манай колхоз илангаяа һүүлэй жэлнүүдэй туршада эрид дэбжэлтэ хээ. Энэ үе соо малаймнай тоо толгой улам олошоржо, 24 мянга шахуу болохоһоо гадна, тэрээнэй үүлтэр һайжарһан, ашаг шэмэнь дээшэлһэн байна.

Соёл болбосоролые дэлгэрүүлхэ талаар горьтойхон амжалта туйлагдаа. Ажалнай хүнгэн, хүхюутэй, ажабайдалнай жаргалтай болоо. Манай колхознигууд баян дэлгэрээр, культурнаар ажаһуудаг болонхой. Үнэхөөрөөшье, абаад үзыт даа. Манайда хамаг юумэн биил: эд бараагаар элбэг хоёр магазин, хүдөөгэй библиотекэ, радиоузел, врачебнэ пункт, больница, клуб, долоон жэлэй һургуули. Олонхи колхознигууд гэрээрээ дүүрэн үнэтэ зүйлнүүдые абанхай. Ямаршье айлда ороо һаа, комод, шифоньер, буфет, түмэр орон, оёдолой машина, часы гэхэ мэтэ зүйлнүүдые харахат.

Хүдөөгэймнай библиотекэдэ дэлхэйн ба ородой литературын классигуудай, советскэ уран зохёолшодой олон номууд бии. Тэрэшэлэн республикын элитэ ахамад уран зохёолшод Хоца Намсараевай, Чимит Цыдендамбаевай бэшэһэн номууд яһала олон. Хонишон Дымбрэлцоу Нимацыденова, мал адуулагша Гончик Жигмитов, тракторист Мирон Якимов болон бусад олон номуудые уншаһан байха. Номууд үнэхөөрөө тэдэнэй ханинар болонхой.

Эдэ бүгэдэ манай һанаа амаруулна бэшэ, харин энэмнай саашанхи ехэ амжалтымнай түрүүшын алхам болоно гэжэ артелиимнай гэшүүд тоолодог юм. Саашадаа бүри ехэ амжалта туйлахаар тэдэнэр зоригжонхой.

П. Цоктоев,
партийна эхин организациин секретарь.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) 1. Ноёхоной долоон жэлэй һургуули дүүргээд, колхоз дээрээ ажаллажа байһан түрүү хонишод Н. Б. Биликтуева, Д. Ц. Биликтуева. 2. Партийна эхин организациин секретарь П. Ц. Цоктоев зоотехник Г. Л. Гармаев хоёр отаранuудта гарахаяа түхеэржэ байна. 3. Ерээдүйн мэргэжэлтэд Г. Бадмаев (зүүн гарһаа), Н. Хайдапов, Ноёхоной долоон жэлэй һургуулиин багша З. Дабаева, колхозой барилгашан Б. Дашиев гэгшэд сүлөөтэй сагтаа хөөрэлдэжэ байна.

И. Очиров, А. Мантаевай фотонууд.

ХАНИНАРАЙ ДУУН*)

Үгэнь Г. ЧИМИТОВАЙ Хүгжэмынь А. КАРПОВАЙ

В темпе марша

Сэнхир огторгойн майхан уужам —
Сэлмэг үдэрөөр суурханхайбди.

СССР гүрэнэй талмай уужам —
Сэнгүү жаргалтай байдалтайбди.
Одон тэмдэгэй туяа һайхан,
Оронойм ниислэл Москваһаал даа.
Ород буряадай нүхэсэл һайхан,
Олон зуун жэл түүхэтэйл даа.
Арюун замаймнай түсэб хараа
Алаг зүрхымнай доһолуулна.
Агуу партнимнай шугам хараа
Алас үндэртэ зоригжуулна.

*) Конкурсын хоёрдохи шанда хүртэһэн дуун.

„Агитаторай блокнодой" ээлжээтэ номер

КПСС-эй Бурядай обкомой пропаганда, агитациин таһагай «Агитаторай блокнодой» ээлжээтэ номер хэблэлһээ гараба. Блокнодой түрүүшын хуудаһанда ойн һайндэрые угтуулан гэһэн бүлэгтэ Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Ж. Б. Ванкеевэй хөөрөөн толилогдонхой. Тус статья дотор Совет засагай үедэ Юрөө нютагай танигдахаар бэшэ болотороо хубилһан, нютагай ажалша бэрхэ малшадай туйлаһан амжалта, тэдэнэй зорилго тухай дэлгэрэнгыгээр хэлэгдэнэ. Улан-Удын сэмбын фабрикын ажал эмхидхэхэ таһагай начальник Е. Горьковагай «Коммунистическэ ажалай ударник болохын түлөө мүрысөөн үргэдэн дэлгэрнэ» гэһэн статья мүн лэ энэ бүлэгтэ толилогдоһон байна.

Хөөрэлдөө хэхэ материалнууд гэһэн бүлэгтэ Т. Поляковагай «Колхозой зөөрые бүгэдэ арадай зөөридэ дүтэлүүлхэ, хүгжөөхэ замууд тухай» статья хэблэгдэнхэй. Тэрэшэлэн агитаторта зорюулагдажа хэблэгдэһэн, **хөөрэлдөө үнгэргэхэдөө хэрэглэ** гэһэн бүлэг соо «Долоон жэлэй нэгэ процент гэжэ юуб?», «Хүдэлмэригүйдэлгэ капиталай оронуудай ажалшадта гасалан зоболон ушаруулна» гэһэн статья толилогдонхой.

Агитаторта туһаламжа гэһэн бүлэгтэ агитаторай хөөрэлдөө үнгэргэхэдөө хэрэглэхынь тула 1959 оной июль һарада хөөрэлдөө үнгэргэхэ темэнүүд болон литература дурадхагданхай.

Артистнарай үүсхэл

Бурят драмын театрын артистнар Зэдын аймагай колхозуудаар ябажа, «Сэлгеэхэн нютагайм сэнгэлигтэ» гэжэ Цырен Шагжинай зүжэгые харуулха зуураа, Гэгээтын, Үшөөтэйн, Борьёогой, мүн бусадшье клубуудай уран һайханай кружогуудай хүдэлмэридэ туһалһан байна. Артист В. Вампилов Гэгээтын клубта ерэхэдээ «Зүжэг наада яажа эмхидхэхэб» гэһэн һонирхолтой хөөрэлдөө үнгэргөө.

«Ургын задаржа байхада» гэжэ кинофильмдэ хабаадагшад Петропавловка тосхоной ажалшадтай уулзажа хөөрэлдөө. Артистнар Вампилов, Ринчино гэгшэд кинодо хайшан гэжэ наадаһан тухайгаа хөөрэжэ үгэһэн байна. Тэдэнэр Доодо-Үшөөтэ тосхондо ерэхэдээ Бурядай литература, искусствын декадада хэр зэргээр бэлэдхэжэ байһан тухайгаа мэдээсээ.

С. Табдаев.

Инструментальна цехынхид илаба

Республикын һайндэртэ зорюулагдаһан шатарай мүрысөөн ПВЗ-гэй цех, таһагууд хоорондын дунда үнгэргэгдөө. Мүрысөөндэ 15 командын шатаршад хабаадалсажа, түрүү һууриин түлөө тэмсэһэн байна. Һара шахуу саг соо үнгэргэгдэһэн мүрысөөндэ инструментальна цехынхид—нэгэдэхи, техническэ таһагай, заһабарилгын-механическа, паровозо-механическа, тендернэ цехын шатаршад удаадахи һууринуудые эзэлээ. Мүрысөөндэ түрүүлэгшэдтэ профсоюзай заводской комитедэй мүнгэн шан, хүндэлэлэй грамота барюулагдаа.

Д. Дармаев.

Городой түрүү һуури эзэлхын түлөө

Футболоор Улан-Удэ городто түрүү һуури эзэлхын түлөө эмхидхэгдэһэн мүрысөөн дүүрэхэ дүтэлжэ байна. Энэ мүрысөөндэ «Динамын» команда түрүүлжэ ябана. «Динамынхид» шэлэй заводой «Строитель» гэжэ командатай эгээ һүүлдэ наадажа, 1:1 гэһэн тоотойгоор тэнсээ. Тиигэжэ «Динамын» футболистнууд 26 очкотой боложо, Советскэ район соогоо нэгэдэхи һуури эзэлбэ.

Зооветинститудай, шэлэй заводойхидой командануудай мүрысөөгөө дүүргэһэнэй һүүлээр Советскэ район соогоо хоёрдохи һуури эзэлһэн команда тодорхо юм.

Октябрьска район дотор Сэмбын фабрикын, мяха-консервын комбинадай «Восток» гэжэ хоёр команда адли очкотой болонхой. Эдэ хоёр команда район соогоо түрүү һуури эзэлхын түлөө дахин наадаха уялгатай болоо.

Железнодорожно районой футболистнуудай дундаһаа «Байкал» командынхид түрүүлжэ ябана.

Г. Рютин.

Ойн һайндэртэ зорюулагдаһан шатарай мүрысөөн

Россин гүрэнтэй Бурят ороной һайн дураараа нэгэдэһээр 300 жэлэй ойдо зорюулагдаһан шатарай мүрысөөн эхилбэ. Энэ мүрысөөндэ республикын 15 бэрхэ шатаршад хабаадалсана.

Мүрысөөнэй нэгэдэхи турта 5 парти наадагдаба. Мастерта кандидат Сумкин республикын үнинэй шатаршан Цыденовые шүүгээ. Сампилов Заиграйн аймагай түлөөлэгшэ Пронинтой наадажа тэнсэбэ.

Берсутский абаһаар һайнаар наадажа, Назимовые шүүгээ. Власов Мункоевые, Могордоев Голубевые шүүгээ.

Хоёрдохи турай эхилхэдэ Назимов Сумкинтай абаһаар эдэбхигүйгөөр наадажа, диилдэһэнээ мэдэрээ.

Голубев Галдановые, Самарин Бурловые шүүһэн байна.

Цыденов түрүүшээр һайнаар наадажа ябатараа алдуу хэжэ Прониндо шүүгдэхэ баатай болоо. Власов Берсутский, Черноскутов Пронин гэгшэд тэнсээ.

***

Шатараар республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө Улан-Удэ городто үнгэргэгдэжэ байгаа мүрысөөндэ олон шатаршад хабаадалсана. Мүрысөөнэй гурбадахи турта шатараар мастерта кандидат нүхэр Сумкин Власовтай наадажа шүүгдэбэ. Сампилов Назимов гэгшэд һайнаар наадажа, Цыденов Пронин гэгшэдые шүүһэн байна. Самарин Голубевтой наадахадаа алдуу хэжэ шүүгдэбэ. Бурлов—Пуртов, Берсутский—Могордоев гэгшэд тэнсээ. Мункоев Галданов хоёр наадаяа дүүргэнгүйгөөр хойшолуулба.

Дүрбэдэхи турай эхилхэдэ спортын мастер Быков нэмэжэ ороо. Энэ мастертай наадаһан Цыденов удаан саг соо адлирхуугаар наадабашье эндүү хэжэ шүүгдэбэ. Энэ турта Сумкин Могордоевтой наадажа хоёрдохёо шүүгдэбэ. Назимов Сампиловта, Галданов Берсутскийда шүүгдэбэ.

***

Мүрысөөнэй удаадахи — таба, зургаадахи уулзалганууд үнгэргэгдөө. Мастерта кандидат Сумкин энэ уулзалганда Галдановтай наадахадаа, алдуу хэжэ шүүгдэшоо. Тиигэжэ нүхэр Сумкин мүнөө гурбадахяа шүүгдэбэ. Шатараар мастер Быков Бурловые, Голубев Черноскутовые, Мункоев Пуртовые, Назимов Цыденовые шүүгээ. Берсутский Самарин, Пронин Могордоев гэгшэд наадахадаа тэнсэһэн байна.

Бэрхэ шатаршан Власов зургаадахи уулзалгын эхилхэдэ Цыденовтэй наадахадаа, бэлэхэнээр шүүжэрхёо. Тиигэжэ мүрысөөндэ түрүүлэн ябана. Сампилов Могордоев хоёрой наадахые хүнүүд һонирхон хараа. Сампилов абаһаар яһала һайнаар наадажа ябатараа алдуу гаргажа, шүүгдэхэ баатай болоо.

Тэрэшэлэн шатараар мастер Быков Назимовые, Галданов Пронинние, Берсутский Пуртовые, Бурлов Голубевые шүүһэн байна. Шатаршад Черноскутов Мункоев хоёрой наадаһан парти хойшолуулагдаа.

Зургаан уулзалгын удаа шатаршад, Власов—5. Берсутский—4,5, Голубев Могордоев хоёр тус тустаа 4—4 очкотой болоод ябана.

В. Мамилов.

НАЙРАЙ УРДА ТЭЭ... Ц. Дондоковой фотоэтюд.

Хилын саанаһаа

ПОРП-гэй ЦК-гэй хоёрдохи пленум

ВАРШАВА, июниин 22. (ТАСС). Польшын Хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин Центральна Комитедэй хоёрдохи пленум мүнөөдэр Варшавада эхилээ гэжэ Польшын хэблэл мэдээсэнэ. 1959—1965 онуудта хүдөө ажахые хүгжөөхэ гол шухала асуудалнуудые пленум зүбшэн хэлсэхэ байна.

Энэ асуудалаар ПОРП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Владислав Гомулка элидхэл хэхэ юм.

Буруушаалгын митинг Прагада болобо

ПРАГА, июниин 22. (ТАСС). Прагын Кобылиси гэжэ полигон дээрэ 1942 ондо чешскэ 2.000 патриодуудые нацистнууд буудажа алаһан юм. Баруун Германиин милитаризм болон үһөөгөө абахые эрмэлзэгшэдэй ябуулгада эсэргүү буруушаалгын митинг үсэгэлдэр эндэ болоо гэжэ Чехословакиин телеграфна агентство мэдээсэнэ. Фашизмда эсэргүү тэмсэлшэдэй союзай Центральна Комитедэй президиумэй гэшүүн армиин генерал Людвиг Свобода митингдэ хабаадагшадта хандан үгэ хэлээ.

Фашистска арми хүсэдөөр бута сохигдожо, дэлхэйн хоёрдохи дайн дүүрэһээр 14 жэл болобо. Гэбэшье Америкын Холбоото Штадууд, Великобритани, Франци сэрэгэйнгээ хүсэ шадал һэргээмжэлэн, Баруун Германиин милитаристнуудта 14 жэлэй турша соо туһаламжа үзүүлэн, Потсдамска хэлсээе элитээр эбдэжэ байдаг. Тиихэдэ Советскэ Союз эб найрамдалда дуратай бүхы хүнүүдтэй хамта дайнай аюул зайсуулхын, бата бэхи эб найрамдал хангахын түлөө 14 жэлэй турша соо тэмсэжэ байна гэжэ Л. Свобода хэлээ.

Баруун Германиие атомна зэбсэгээр хангуулхагүй тухай, Берлинэй асуудалые, Германиие нэгэдүүлгые амгалан, демократическа ёһоор шиидхэхэ тухай, тэрэшэлэн дээдэ тушаалтадай зүблөө зарлаха тухай агууехэ гүрэнүүдэй үмэнэ эрилтэ хэһэн тогтоол митингдэ хабаадагшад баталан абаа.

Ядерна зэбсэг туршалга болюулха тухай зүблөөн

ЖЕНЕВА, июниин 22. (ТАСС). Ядерна зэбсэг туршалга болюулха тухай асуудалаар гурбан гүрэнэй зүблөөнэй 100-дахи заседани мүнөөдэр боложо, СССР-эй түлөөлэгшэ С. К. Царапкин түрүүлэгшээр һуугаа. Урда тээнь дурадхагдаһан документнүүдые зүблөөндэ хабаадагшад саашадань хаража үзөө. Удаадахи заседанинь үглөөдэр, июниин 23-да болохо.

Зүблөөнэй шиидхэбэриин ёһоор, ядерна зэбсэг туршалга болюулха тухай гурбан гүрэнэй зүблөөнэй экспертнүүд мүнөөдэр сугларжа, бүри дээрэ агаарта хэгдэһэн ядерна тэһэрэлгые элирүүлхэ тухай асуудалые хаража үзэһэн байна.

Неругэй хэлэһэн үгэ

ДЕЛИ, июниин 22. (ТАСС). Делиин радиогой мэдээсэһэнэй ёһоор, Джабалпурта (Мадхья Прадеш штат) болоһон олониитын митинг дээрэ үсэгэлдэр үгэ хэлэхэдээ, Индиин премьер-министр Дж. Неру иигэжэ мэдүүлээ. Ороноо үргэнөөр индустриализацилаад лэ байгаа һаа, Инди хүгжэн дэбжэжэ, үгытэй ядуу байдалые, хүдэлмэригүйшүүлые зайсуулжа шадаха байна.

Гурбадахи табан жэлэй түсэбэй ёһоор индустриализацилгада, тэрэшэлэн эдеэ хоолой зүйлнүүдые гаргалгада тусгаар анхарал хандуулагдаха юм гэжэ Неру мэдээсээ.

Мүнөө жэлдэ эдеэ хоолдо хэрэглэгдэхэ 72 миллион тонно ороо һо тараан абтаа гэжэ Неру хэлээ.

Японой парламентын сесси

ТОКИО, июниин 22. (ТАСС). Японой парламентын ээлжээтэ бэшэ сесси мүнөөдэр нээгдээ.

Япон арадай һонирхожо байдаг шухала асуудалнуудаар—Хитадтай харилсаагаа гуримшуулха, США-тай баталагдаһан «Аюулгүйн договор» гэдэгые шэнээр хаража үзэхэ асуудалнуудаар правительствын хараа бодол найруулан хэлэхэ тухай Кисиин шэнэ кабинедэй үмэнэ социалистическэ парти эрилтэ табиһан байна. Тиимэһээ социалистическэ парти хадаа парламентын сесси 20 үдэр соо үргэлжэлхэ ёһотой гэжэ эрилтэ табина. Тиихэдэнь, зонхилхы парти болоһшо либерально-демократическа парти сесси 5 үдэр соо үргэлжэлхэ ёһотой гэжэ дурадхадаг байна.

Иимэ арсалдаануудай гараһан дээрэһээ сессиин хүдэлмэри горьтойхон бэрхэшээлдэ оронхой.

Германиин Демократическа Республика. Гарц хада шадар (Магдебург округ) Боде мүрэн дээрэ Германидахи эгээн томо водохранилищи баригдажа байнхай. Энэ барилгын дүүргэгдээд байхада дүтэ шадарай районуудай хүн зониие болон предприятинуудые уһаар хангалга һайжаруулагдаха үрэжэлтэй тала нютагуудые уһанай үерһөө хамгаалха, хэдэн түмэн гектар гандуу газар уһалха арга олгохо байна. **Зураг дээрэ:** Раппбодтахи хаалта. Энэ хаалтые октябриин 7 хүрэтэр—Германиин Демократическа Республикын байгуулагдаһаар арбан жэлэй ойн үдэр хүрэтэр дүүргэхэ гэһэн уялга барилгашад абаа. **Центральбильдын фото.**

Франкогой засаг түрэдэ дурагүйдэлгэ Испанида бүри үргэдэнэ

ПАРИЖ, июниин 20. (ТАСС). Франкогой засаг түрые буруушааһан 24 часай забастовкын бүхы орон дотор болоһон тухай гадаадын оронуудай демократическа хэблэлэй түлөөлэгшэдтэ Испаниин коммунистическэ партиин түлөөлэгшэ Мадридта мэдүүлгэ хээ гэжэ «Юманите» газетэ мэдээсэнэ.

«Шанга засагта эсэргүү тэмсэл хэхэ үдэрэй хэр зэргээр үнгэрһэн тухай мэдээнүүдые энэ ябуулга бэлэдхэлгэдэ болон эмхидхэлгэдэ хабаадалсаһан партиин Центральна Комитет үшөө абаадүй байна» гэжэ тэрэ мэдүүлээ.

Франкогой засаг түрэтэй амгалан ёһоной аргаар тэмсэхэ үдэрые үнгэргэлгэдэ ороной элдэб ажалай хүн зон ехэ талархалтайгаар хандаа. Испаниин арад мүнөөнэй засаг түрэдэ улам ехээр дурагүйтэдэг боложо байна гэжэ забастовко харуулаа гээд компартиин түлөөлэгшэ саашань заа һан байна.

Мензис Аденауэртэй хөөрэлдэбэ

БОНН, июниин 19. (ТАСС). Гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Женевэдэхи зүблөөн тухай, дээдэ тушаалтадай зүблөө зарлаха арга боломжо тухай ФРГ-гэй канцлер Аденауэртэй үсэгэлдэр Бонндо ерэһэн Австралиин премьер-министр Мензис хоёр часай турша соо хөөрэлдөө.

Энэ асуудалаар Вашингтондо, Лондондо Мензис хэлсээ хэһэн байна. Де Голльтой уулзахын тулада тэрэ мүнөөдэр Париж орохонь.

Женевэдэхи зүблөөнһөө «мүртэй үрэ» гараагүй һаань, дээдэ тушаалтанай зүблөө зарлахые зүбшөөхэ тухай баруун оронуудай гүрэнэй ажал-ябуулагшадые үгэдөө оруулхые Мензис эрмэлзэнэ гэжэ «Ди Вельт» газетэ мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Аргентинадахи байдал

БУЭНОС-АЙРЕС, июниин 20. (ТАСС). Аргентинадахи политическэ байдал шахардуу шанга зангаараа. Үсэгэлдэр үдэшын хэблэл болон радиогой мэдээсэлнүүдэй ёһоор, республикын президент Фрондиси армиин, флодой, авиациин хэрэгүүдые эрхилхэ гүрэнэй секретарьтай үсэгэлдэр уулзаһан байна. Казармануудта байһан сэрэгүүд дайшалхы бэлэн болгогдонхой.

«Ла Расон» газетын толилһон мэдээн дээрэһээ хаража үзэхэдэ, правительствода эсэргүү үгэсэлгэдэ хабаадалсадаг гэжэ һэжэглэгдэһэн хүнүүдые засаг баригшад арестовалһан байна.

Эйзенхауэрэй дурадхалые США-гэй сенат буруушааба

ВАШИНГТОН, июниин 19. (ТАСС). Худалдаа наймаанай министрээр Льюис Страусые томилхо тухай президент Эйзенхауэрэй дурадхалые США-гэй сенат 49 дуугаар буруушааба. Энэ дурадхалай түлөө 46 дуун үгтэһэн байгаа. Энэ дуугаа үгэлгые тайлбарилха зуураа, тус ушар Эйзенхауэрэй «нэрэ хүндые ехээр бууруулба» гэжэ хэблэл заана.

Правительственна тушаалда ямар нэгэн кандидатурые томилхо тухай президентын дурадхалые сенадай буруушааһан нэгэшье ушар 1925 онһоо хойшо үзэгдөөгүй юм гээд Америкын телеграфна агентствонууд мэдээсэнэ

Г. Страус 1953 онһоо 1958 он хүрэтэр атомай хүсэнэй талаар комиссиин түрүүлэгшэ, урда тээнь мүн лэ энэ комиссиин гэшүүн атомай хүсэнэй асуудалнуудаар президентын советник байһан юм.

Советскэ спортсменүүд Миланда амжалта туйлаба

РИМ, июниин 22. (ТАСС). Һэльбэдэлгээр уласхоорондын мүрысөөн Миланда боложо дүүрэбэ. Тус мүрысөөндэ Швейцариин, Румыниин, Советскэ Союзай, Италиин, Баруун Германиин спортсменүүд хабаадаа. Совет һэльбэшэд ехэ амжалта туйлаба. Гурбан янзын мүрысөөндэ совет һэльбэшэд илажа гараһан байха юм.

Италиин бүхы спортивна газетэнүүд совет һэльбэшэдэй шадабариие үндэрөөр сэгнэнэ.

Редакторай орлогшо
С. Б. БАЛЬЖИНИМАЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26, Телефоны редакции: редактора —46-32, зам редактора—32-74, отв. секретаря —27-37, отделов: партийной жизни—34-05, сельского хозяйства и советского строительства—47-59, промышленности и транспорта, пропаганды, информации—35-14, культуры—24-74, писем и рабселькоров —40-49, отдел переводов, корректорская —35-95, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н01073. Типография Министерства культуры Бурятской АССР. Зак. № 4987.